

DUBBELPUNT

België - Belgique
P.B.
8000 Brugge
4/121
AFGIFTEKANTOOR BRUGGE

TIJDSCHRIFT VAN EN VOOR CHIROLEIDING - VERSCHIJNT MAANDELIJKS, NIET IN JULI EN AUGUSTUS
nummer 10 - juni 2003 - een uitgave van Chirojeugd-Vlaanderen vzw - V.U. Andy Demeulenaere

BIVAK

DE RIBBELS

... p 20

Dubbelpunt verschijnt maandelijks, maar niet in juli en augustus. Een jaarabonnement kost € 10,50 en kan aangevraagd worden bij Chirojeugd Vlaanderen, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen. Tel (03)231 07 95 - Fax (03)232 51 62
E-mail: dubbelpunt@chiro.be
Redactieadres: Mira Van Olmen, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen
Eindredactie: Andy Demeulenaere
Redactie: Kevin Breyne, Erik Verstraelen, Ellen Wauters, Tine Wouters, Katrijn Geldof, Kate Crauwels, Klaartje Van Loy en Maarten Schenk.
Taalnazi: Bart Boone
Foto's: archief, plaatselijke groepen
Tekeningen: Duppe
Vormgeving: Jan Van Bostraeten
Drukkerij: Vanden Broele, Brugge
 Dubbelpunt wordt gedrukt op chloorvrij gebleekt papier
Giften: giften aan Chirojeugd-Vlaanderen vzw kunnen gestort worden op rekeningnummer 000-0150728-87.

Binnenkort is het weer zover: het bivak, met als hoogtepunt het kampvuur op de laatste avond. Na een heel werkjaar en tien dagen met elkaar samengeleefd te hebben, wordt er afgesloten met een laatste avond vol plezier. En dan... komen de emotieel zwaar geladen woorden: "Zoals elk jaar zijn er ook deze keer weer een aantal mensen die onze Chiro verlaten...", gevolgd door de bijhorende speeches en tranen. Op dit moment voelen wij ons alsof we ook zo'n afscheidsspeech aan het afsteken zijn. In plaats van een kampvuur hebben we op de redactie enkel de gloed van computerschermen, maar de emotie is even sterk. Na respectievelijk zeven en drieëneenhalf jaar in de redactie zetten we een punt achter het hoofdstuk Dubbelpunt in ons leven. We hopen dat jullie evenveel plezier hebben beleefd bij het lezen van onze artikels als wij bij het schrijven ervan. Net zoals bij stoppende leiding voelen we dat het nu ook voor ons tijd is om ons met andere dingen te gaan bezig-

houden. Toch zullen we nooit de fijne tijd vergeten die we als Dubbelpunt-redacteurs hebben gehad. We kijken er nu al naar uit om binnen een paar jaar tegen de nieuwe redactie te kunnen zeggen: "Dubbelpunt? In onze tijd..." En als we ooit kinderen en kleinkinderen hebben, zullen we die uiteraard niet zonder enige trots enige vergeelde exemplaren van "onze" Dubbelpunt onder de neus schuiven. Maar zonder onze mederedacteurs, eindredacteurs, lay-outers, taalcorrectoren, tekenaars, fotografen en uiteraard lezers zou dit alles onmogelijk zijn geweest.

Bedankt voor (in totaal) 10,5 mooie jaren!

Maarten Schenk en Kevin Breyne

NATIONALE STARTDAG
2003
in Mechelen
 13 september

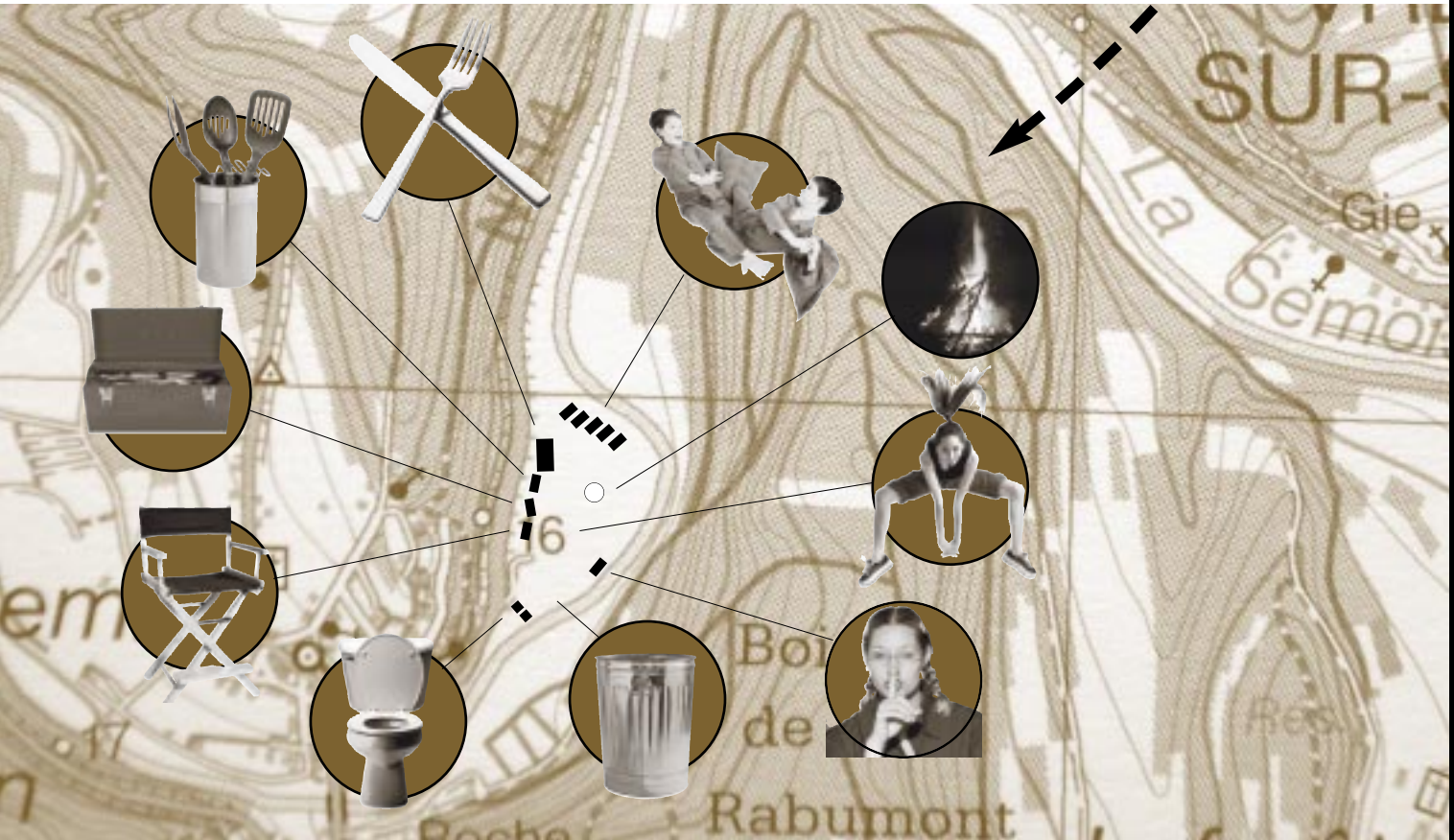
Start om 10u30 aan het station
 Einde om 19u00 op de grote markt
meer info WWW.CHIRO.BE

DOSSIER Bivak	3	Jaarthemaverhaal	32
Vlam in de pan	13	Internationaal	34
Straffen & belonen op kamp	14	Groot Onderhoud	36
Doe eens iets avontuurlijks ...	16	Speelgroetmuseum	37
Panel	18	Chiro-info	38
Ingekaderd	19	Gesprokkeld	39
Afdelingen		Startdag 2003	40
Ribbels	20	Vorming	41
Speelclub	22		
Rakwi	24		
Tito	26		
Keti	28		
Aspi	30		

Op bivak...

We nemen je mee op reis. Op reis door het doorsnee bivakterrein van een Vlaamse chirogroep. Die doorsnee is eigenlijk zwaar mislukt, want elke groep gaat anders en érgens anders op kamp. Toch hebben we een poging gedaan, want elke groep heeft wel een slaapzaal of slaaptent (zie je, het begint al!) en ook toiletten zijn wel op elk terrein te vinden. We hebben geprobeerd om bij elke "doorsnee"-ruimte wat ideeën aan te reiken. Soms zijn het spelen, soms is het inkleding. Je ziet wel wat voor jullie haalbaar lijkt op het kampterrein van dit jaar. En anders kan je deze Dubbelpunt bewaren tot volgend jaar, want ook dan kunnen deze ideeën van pas komen. En stilletjes hopen we eigenlijk dat dit met al onze nummers het geval is...

TOILETINKLEDING

Chiro in 't WC, deuresjass'n en weg d'ermee

Het toilet is soms wel één van mijn favoriete plekjes op kamp. Het is de enige plaats waar je ongestoord op adem (eheum!) kan komen.

Voorwaarde is wel dat je niet vlak na het eten gaat, om voor-de-afwas-vluchtende wachtenden voor je te vermijden. Nu, om het dagelijkse verblijf op de plee (nog) wat aangenamer te maken, enkele tips:

► het schriktoilet:

Voor het hartje of een ander gat in de wc-deur hang je aan de binnenkant een handschoen of een handpop. Ten allen tijde kan iemand een hand erin steken om je een goede beurt te wensen.

► het striptoilet:

Hang elke dag een deel van een stripverhaal (bvb. Casper en Hobbes, Hägar, Garfield,...) op in het toilet.

► het raadseltoilet:

Hang elke dag een raadsel met eventueel losse invulblaadjes en een balpen op in het toilet. Elke dag trek je dan een winnaar, of je hangt de volgende dag de oplossingen op.

► het krantentoilet:

Het nieuws van de dag: in elk toilet een andere rubriek: sport, actueel, media, thuisfront, wist-je-datjes van op kamp.

► berichtenblad:

Hang een groot wit blad en een balpen/stift aan de deur. Iedereen kan schrijven wat hij/zij wil. Om al te vuile praat te vermijden, kan je vooraf van elk lid schriftnalyse doen, of geef hen elke dag een stelling of vraag van de dag.

► smaakmakers:

Het toilet is ook de ideale plaats om smaakmakers voor het thema of de volgende activiteit op te hangen.

MATERIAALKOT: VERMIST...

Tut tut tut / tuut tuut tuut / tut tut tut /
/ Hier het laatste nieuws van op het terrein voor het
thuisfront / stop /

De missie lijkt te zullen slagen.

Toch ervaren wij enkele nijpende gebreken / stop /

Vooral het logistieke peloton schoot tekort en bereikte
dus het doel niet / stop /

Vastgestelde problemen zijn:

► we hebben niet alles bij;

► wat we bij hebben, vinden we niet terug;

► wat we in overvloed leken te hebben, blijkt ondertussen
op / stop /

Gelieve hiervoor voorzieningen te treffen voor volgende
opdrachten / einde bericht.

Nota van de cel Bivakoperaties:

Betreft: logistieke ondersteuning op missie

Naar aanleiding van: bijgevoegd bericht

Volgende richtlijnen gaan uit naar onze logistieke pelotons:

- i. inventariseer de materiële noden een maand vóór de missie en zorg voor de nodige aankopen;
- ii. maak een plan van wat je samen wil zetten en in welke volgorde je alles wil schicken;
- iii. stop voor het vervoer alles in handige dozen (bananendozen b.v.) en hang er een duidelijk etiket op;
- iv. zorg dat je bij aankomst het materiaal lokaal inricht, dat je het lossen overziet en het wegzetten coördineert;
- v. geef niet alle voorraden van algemeen ge- en verbruiksmateriaal vrij op de eerste dag;
- vi. voorzie speciale opbergmogelijkheden voor specifiek materiaal (een bak met onderverdelingen voor bureaumateriaal, een knutselkoffer, een spelkoffer, een bak per afdeling,...)

De missieleiding wordt opgedragen deze richtlijnen nadien ter evaluatie voor te leggen.

De Staf

Toevallig zijn dit ook de dingen die we op dat moment te eten krijgen (bv. tomaten => tomatensoep, aardappelen & wortelen => wortelstoemp,...)

KEUKEN: ETEN IN EEN THEMA?

Voor de meesten onder ons zijn de maaltijden op bivak maar momenten waarop er eventjes niet gespeeld wordt: snel wat soep en patatten naar binnen werken en dan weer verder gaan spelen! Maar dat hoeft eigenlijk helemaal niet zo te zijn: speel gewoon verder tijdens het eten, met deze ingeklede maaltijden! Laten lezen aan jullie kookploeg en misschien...?

Verjaardagsfeest: versier de refter met de nodige slingers en ballonnen, en deel serpentines uit bij het binnenkomen. Iemand speelt de jarige (misschien is er zelfs een echte mee op bivak), en die krijgt uiteraard een kroon op het hoofd. Dan wordt er afgeteld en mag iedereen zijn of haar serpentine gooien. Tijdens het eten zelf wordt er rond elke tafel een cadeautje rondgegeven terwijl er een muziekje speelt. Wie het cadeautje heeft wanneer de muziek stopt, mag er een laag verpakking verwijderen. Uiteindelijk blijkt het dessert in het cadeautje te zitten!

Bivakthema: afhankelijk van het eigen bivakthema kun je ook eens een maaltijd houden in dezelfde sfeer... indianen, ridders of toverprinsessen, het kan allemaal!

Walking dinner: weg met tafels en stoelen, loop eens een keertje gewoon rond tijdens het eten! Brood, beleg en drank zijn allemaal te halen aan het buffet, maar je eet waar je zin in hebt en terwijl je praat met wie je wil! Tip: hang misschien wat foto's of schilderijen op, dan hebben de mensen een reden om rond te wandelen... Let er wel op dat je kookploeg zorgt voor eten dat uit het vuistje gegeten kan worden!

Supermarkt: eten in een supermarktsfeertje, waarom niet? Speel zachtjes typische supermarktmuziek op de achtergrond, en projecteer de "laatste aanbiedingen" op een groot wit doek... (uiteraard werken affiches net zo goed).

Trouwfeest: zoek een paar vrijwilligers die willen trouwen tijdens het eten. Zij worden door middel van een bruidskleed en een kostuum omgetoverd in een echte bruid en bruidegom, en uiteraard houden ze een speech waarin ze uitgebreid de hele familie bedanken om te komen. Het eten zelf wordt rondgebracht door keurige obers, die op het einde ook het dessert binnendragen, prachtig versierd met vuurwerk.

Oertijd: back to basics, geen stoelen, geen tafels, geen bestek, geen borden... Brood en beleg moeten met de handen in stukken getrokken worden en gedeeld. Nadeel: smeren wordt iets moeilijker (kookploeg, hou hier rekening mee). Voordeel: je moet niet meer afwassen achteraf...

Vliegtuig: zet de tafels aan de kant en zet alle stoelen in dezelfde richting, in rijen achter elkaar, met een paar gangpaden tussen. Voor het eten begint, geven de stewardessen een veiligheidsdemonstratie met veel gebaren ten beste. Dan komen zij met karretjes rond en delen ze borden en bestek uit. Uiteraard ligt alles al klaar op ieder bord, en moeten de leden enkel nog de plastic folie wegdoen voordat ze kunnen beginnen eten. Wel opletten voor luchtzakken!

Filmontbijt: de refterindeling is ongeveer hetzelfde als voor de vliegtuigmaaltijd. Deze keer zonder stewardessen, maar wel met een projectiescherm vooraan. Verduister de refter en speel eens een film tijdens het ontbijt! Succes gegarandeerd!

EEN SPEELPLEIN

Dit vraagt wat sjoer- en bouwwerk, maar kan zeker de moeite waard zijn tijdens een aantal vrije momentjes. Plaats om plannen van de constructies weer te geven, hebben we hier niet, maar we kunnen wel wat ideetjes meegeven.

Denk bij het bouwen eerst en vooral aan de VEILIGHEID, maar dat moesten we er waarschijnlijk niet meer bij vertellen. Probeer er alleszins een uitdagend, fantasierijk terrein van te maken. Wat kun je nu doen?

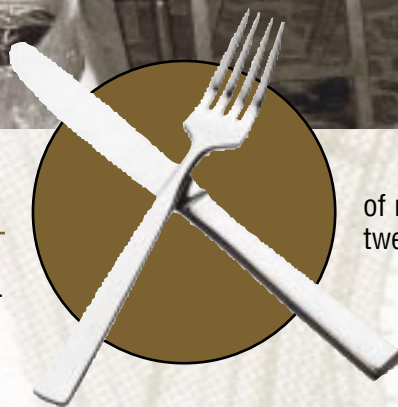
- ▶ een megagrote hangmat tussen een aantal bomen
- ▶ een loopbrug tussen twee torens
- ▶ schommels
- ▶ met een ladder en lange spanlinten of kommels kun je een groepsschommel/piratenschip bouwen
- ▶ een wiplank (eventueel ook voor meer dan twee personen)
- ▶ een korfbal-, badminton-, voetbalveld,...

DE REFTER: SPELEN DIE WERKEN

Hebben jullie op kamp ook diensten, karweitjes of 'korvee'? Wie poetst de wc's, zorgt voor een onberispelijk terrein of jast de patatjes elke morgen? Voor chirogroepen die hier hun leden voor (zouden willen) inzetten, enkele ideetjes... Je mag ook verder werken met de kaboutertjes, natuurlijk! Maak eerst voor jullie groep uit welke werken er zijn en of ze ongeveer even lang duren om uit te voeren.

Voorbeelden: de ontbijtawas, wc, douches en wasgelegenheid, terrein, groenten wassen – maar ook een vrij moment is mogelijk. Kies je voor een systeem per afdeling

of maak je 'families' die dan, eventueel per twee als het een groot werk is, het karwei opknappen? Laat je de speelclub ook meedraaien in het systeem of voorzie je bijvoorbeeld een aparte 'dienst' speelclub? Misschien een momentje voor hen om rustig of speels de dag te starten of om extra aandacht aan het bivakthema te geven?

Om de werken te starten, kun je droog de taken verdelen, maar spelen kan ook hier zoveel leuker zijn. Je kan bijvoorbeeld elke ochtend iemand uit elke familie, maar van dezelfde afdeling, een kort spel of leuk opdrachtje tegen elkaar laten doen. De winnaar/verliezer/derde/... kan dan kiezen uit de jobaanbiedingen of mag een thee maken

waarvan de kleur samenhangt met de dienst. In de opdracht kan ook al de verdeling vervat zitten, bijvoorbeeld ballonnen stuk blazen met een dienstkaartje in. Beslis ook of je de leden/groepen zelf laat kiezen, of dat op voorhand vaststaat wanneer welke groep iets doet. Zelf kiezen maakt het leuker voor je leden, maar dan loop je ook het risico dat een groep veel meer dan één keer hetzelfde werkje doet (dat kan ook wel weer zijn voordelen hebben!).

Zorg voor een goede opvolging en evaluatie van je systeem, zodat ook op de 10e dag je kampplaats nog in orde is. Het beste is om voor elke dienst een leid(st)er verantwoordelijk te maken, die weet wat moet gebeuren en die de leden motiveert. En die achteraf ook een eerlijke beoordeling geeft. Dit werkt ook bij een dienst 'werkloos', waarbij je een rode-

draadspel kan spelen dat meetelt voor de eindafrekening. Je kan voor een evaluatie heel wat kanten uit: de lokale held(in) kan elke middag zijn of haar zegje doen en in het plaatselijke dialect de groep hun punten geven; het mid-dagnieuws op de regionale TV brengt een item van de gepresteerde werken en de vooruitgang op de kampplaats; een grote, doorzichtige buis wordt elke dag wat meer gevuld naargelang hoe goed de groep het deed, ... Alles kan, zolang maar zichtbaar is hoe goed elke groep het doet. En op het einde van het kamp kun je een echte (kleine) beloning voorzien voor de ploeg die zich, letterlijk, het meest verdienstelijk heeft gemaakt.

HET LEIDINGSLOKAAL: PISSEN BIJ MAANLICHT...

De leidingstent of het leidingslokaal is ongetwijfeld één van de plaatsen waar je als leider of leidster het meest komt en gaat op bivak. Jammer eigenlijk dat er op zoveel bivakken zo weinig aandacht aan wordt geschonken in vergelijking met de rest: de slaapplekken zijn supergezellig, het decor voor het thema ziet er prachtig uit en de refter is een pareltje van praktische inrichting. En waar de leiding zit? Dat is een mestvaalt! Daarom een paar ideeetjes om er dit jaar iets leuks van te maken...

Ieder z'n eigen plekje: neem dit jaar allemaal een typische doos, koffer of kist mee en plak daar dan je naam op. Zet ze allemaal in het leidingslokaal en probeer zoveel mogelijk je materiaal en verkleedkleden in je eigen doos, koffer of kist te bewaren. Voila! Geen mestvaalt meer (of toch al minder erg...). Bonusvoordeel: als je op het veld iets terugvindt van een collega, dan weet je meteen waar je het kan terugleggen.

De blooperlijst: tijdens leidingskringen of gewoon tijdens de dag worden er op bivak vaak grappige versprekingen gemaakt. Zonde eigenlijk om die niet te bewaren. Hang een lijst uit met alle namen en hang er een stift naast aan een touwtje. Wie krijgt de meeste vermeldingen?

De tiepmasjien: zet een oude schrijfmachine op tafel met een hele lange rol papier ingedraaid. Alle leid(st)ers die voorbijkomen, kunnen hier hun ontboezemingen kwijt: liefdesverklaringen, grappige voorvallen, of slechte poëzie zoals het gedichtje hiernaast (authentiek geschreven op zo'n typemachine tijdens een bivak).

Message wall: reserveer één muur of tentflap waar je een prikbord installeert. Verdeel die wand in vakjes (één per persoon) en voorzie schrijfgierief en blaadjes papier. Wedden dat er snel allerlei interessants te lezen valt?

Mysteriedoos: plaats een grote, zwarte doos in het midden van de tafel. Iedereen neemt op voorhand iets mee dat wel eens leuk kan zijn om op bivak te hebben, en stopt het stiekem in de doos. Wie wel eens een opkikkertje kan gebruiken, mag met de ogen dicht iets uit de doos nemen, maar moet er eerst zelf wel iets nieuws in stoppen. Hopelijk zit jouw favoriete snoepje, stripverhaal of ander leuks erbij!

Het 'spelletje': verdeel voor het bivak de ploeg in twee teams, bijvoorbeeld rood en blauw. Stel dan een bepaald gezelschapsspel op in het leidingslokaal, zoals dammen, schaken, vier op een rij,... Wie binnenkomt, mag een zet doen als zijn of haar team aan de beurt is (spreek een teken af om dit aan te duiden, bijvoorbeeld met een kaartje dat telkens omgedraaid moet worden...). Per spel dat wordt gewonnen, scoort het winnende team een punt... wie wordt kampioen? (Tip: als je meerdere spelen meebrengt, kun je voor elk spel een andere ploegindeling maken: zo wint iedereen wel eens...)

Pissen bij maanlicht,
Onder de sterrenhemel zacht.
Het geluid van de stilte,
In de wolkenloze nacht...

ALLEMAAL SAMEN IN BED

- ▶ **Het waterbed:** Graaf een grote, ondiepe put. Leg die stompvol met waterballonnen en span daar sterk plastic of een sterk zeil over. Daarop leg je dan jullie luchtmatrassen of kussen. Als jullie het gezamenlijke waterbed geen goed idee vinden, kunnen jullie ook individuele waterbedden maken. Of jullie maken één deftig waterbed waarop elke nacht iemand anders mag slapen.
- ▶ **Het stapelbed:** Sjur in je tent een constructie waarop je houten platen legt. Bovenaan kunnen jullie slapen. Onderaan staan de valiezen.

DE SLAAPKAMER: DE GEEUW VAN DE EEUW

en andere spelletjes voor het slapengaan

Eindelijk je hele afdeling onder de wol gekregen... Niet het ideale moment om nog een spelletje te beginnen, misschien... Of toch? Enkele ideetjes voor rustige indommelspelletjes...

een gezamenlijke droom afspreken

- ▶ Als iedereen in z'n slaapzak ligt, stel je voor om deze nacht eens allemaal hetzelfde te dromen... Samen verzin je een droom om je duimen en je vingers van af te likken! En dan snel... oogjes dicht en genieten maar!

de geeuw van de eeuw

- ▶ Wie kan er het beste geeuwen? Een echte geeuwjury

buigt zich over de moeilijke kwestie wie de "geeuw van de eeuw" kan produceren. Als "wisselbeker" kun je een slaapmuts voorzien, die dan elke nacht van eigenaar verwisselt.

wereldkampioenschap "schoonslapen"

De leden doen hun best om zo mooi mogelijk te slapen. Je kan hier verschillende categorieën voorzien:

- ▶ slapen als een roos
- ▶ in de armen van Morpheus liggen
- ▶ slapen als een marmot
- ▶ de slaap der rechtvaardigen slapen

DE KAMPVUURGROND: HET KAMPVUUR EENS HELEMAAL ANDERS

Heb je zin om het kampvuur dit jaar eens helemaal anders aan te pakken? Ben je het beu om elk jaar hetzelfde te doen? Zin om een traditie te doorbreken? Lees dan snel verder, want wij bieden je een alternatief voor de laatste avond of middag op kamp. Een uitdaging!

De beloning

Om te beginnen zoek je met je leidingsploeg naar iets waarmee je de hele chirobende een groot plezier kan doen. Willen ze graag een uurtje langer opblijven? Geven jullie dit jaar een kinder- en jongerenfuifje? Of houden ze toch zo van de kunsten van de kokkies dat ze wel een extra avondhapje verdiend hebben? Kies er zelf maar een uit. Zorg er wel voor dat je beloning zo aantrekkelijk is dat je leden er alles voor zullen doen om hun doel te bereiken.

De opdrachten

Nadat je die verrassing of beloning gevonden hebt, kun je op zoek gaan naar passende opdrachten. Je verzint zoveel opdrachten als er groepen zijn (afdelingen, of gemengde groepen van alle afdelingen). Wil je bijvoorbeeld een fuifje organiseren, dan heb je drank nodig, muziek, een dansvloer, een feestelijke inkleding van de 'fuifzaal', en nog veel meer. Voorbeelden van opdrachten kunnen dan zijn:

- ▶ een quiztocht over de hele kampplaats, waarbij een goed antwoord naar een volgende vraag leidt en waarbij een fout antwoord betekent dat je iemand van de groep moet achterlaten. Het laatste goede antwoord brengt je dan naar de plaats waar de cd's verstopt zijn;
- ▶ een chill-out-room in elkaar knutselen;
- ▶ de fuifruimte voorzien van een inkleding in jouw kampthema;
- ▶ een feestkrans maken voor alle chiroleden, die ze tijdens de fuif om de hals kunnen hangen;
- ▶ een ingewikkeld raadsel oplossen;
- ▶ een mysterie-opdracht: de leden spelen 'ik ga op reis en ik neem mee'. Als begeleiding probeer je hen de gekste voorwerpen aan te smeren (een ski-jas, een roze olifant, ...). Nadien moeten de leden van deze groep alle genoemde voorwerpen verzamelen, en wel in 3D. Dit betekent dat een afbeelding niet volstaat, maar dat ze wel dingen mogen knutselen (hoewel je dat laatste niet hoeft te vertellen, daar moeten ze zelf maar aan denken).
- ▶ ...

Zorg ervoor dat je opdrachten moeilijk genoeg zijn, maar toch ook net haalbaar binnen de tijd die je de leden geeft om de opdracht te volbrengen. Let er natuurlijk ook op dat alle leeftijden aan bod komen in een opdracht, zodat iedereen echt kan meehelpen om de opdracht te doen slagen.

Voor elke uitdaging verzin je vervolgens een cryptische omschrijving. Het bouwen van een chill-out-room kan je dan bijvoorbeeld omschrijven als 'Op stap met Bob De Bouwer'. De leden weten dan dat het iets met bouwen te maken kan hebben, maar ze kunnen ook helemaal op het foute spoor zitten en denken dat ze liedjes gaan zingen.

De uitdaging

Voldoende uitdagingen gevonden? Alles mysterieus omschreven? Dan kan je het spel voorleggen aan de leden. Vertel hen dat er een speciale beloning op hen wacht (en beschrijf die ook in geuren en kleuren) als ze erin slagen om een aantal opdrachten te vervullen. Heb je bij voorbeeld zes opdrachten, dan moeten er minstens vier gelukt zijn om de beloning te krijgen. Lukken alle zes de opdrachten, dan kan de beloning nog aantrekkelijker gemaakt worden.

Je verdeelt de groep in ploegen. Elke ploeg mag nu kiezen voor een van de opdrachten, waarvan ze enkel de mysterieuze omschrijving kennen. Heeft iedereen gekozen, dan worden de echte opdrachten bekendgemaakt. De leden krijgen vanaf dan exact 1 uur de tijd om de opdrachten te vervullen.

Na 1 uur wordt iedereen weer op de centrale plaats verwacht. Er wordt nagegaan welke opdrachten gelukt zijn en of dat voldoende is om hen te belonen.

De herkansing

Zijn er niet genoeg opdrachten gelukt? Spijtig! Maar natuurlijk wil je zelf ook wel dat je leden die speciale beloning krijgen (want dan kan de leiding er ook van genieten). Zorg dus voor een massa-opdracht waarmee ze een herkansing hebben. Enkele voorbeelden: allemaal samen een bepaald dansje uitvoeren op een populair deuntje, in een grote kring op elkaars schoot gaan zitten en vijf stapjes kunnen doen,...

Gelukt??

Dan wensen we je veel plezier met je speciale beloning, en een fantastisch einde van het kamp!

SANITAIR OF CONTAINERPARK: EEN SCHONER MILIEU BEGINT OP BIVAK: TEST JEZELF!

Lees de volgende stellingen, en volg de weg van je antwoorden tot je jouw type hebt bereikt.

Op kamp sorteren jullie afval: papier bij papier, keukenresten apart of voor de kippen, glas in de glasbak, PMD in de blauwe zak, en wat overblijft bij restafval. Wat je kan hergebruiken, komt dankbaar bij het knutselmateriaal terecht.

ja

nee

Je verzamelt je oudere afdeling op de dag van vertrek aan het lokaal om met de fiets naar de kampplaats te rijden. Voor de kleintjes zijn er zitjes gereserveerd in de trein. Op tochtendag verkies je een staptocht boven een dagje pretparken.

In het warenhuis kies je voor 10 losse stylo's in plaats van 15 in een plasticen doosje (je bent immers maar met 8 in de leidingsploeg). Verder koop je gerecycleerd papier, en enkele stevige verfborstels, zodat je die niet na één keer gebruiken moet weggoien.

ja

nee

ja

nee

Voor de kampaankopen passeer je zeker langs de Wereldwinkel. Liever een keertje geen dessert, dan een banaan waarvan de plukker uitgebuit wordt. Ook de kookouders kunnen rekenen op een 'eerlijke' bedanking.

Stoffen als thinner, white spirit en acrylverf horen voor jou niet thuis op bivak. Poetsen doe je met milieuvriendelijke producten. De voorkeur gaat uit naar eens flink doorschrobben, in plaats van een 'superontvlekker' te gebruiken.

Een lekkende kraan of een tuinslang met een gat? Bij jou zijn ze in geen tijd gerepareerd. Waterspeltjes zijn fijn, maar het blijft wel drinkwater. Je stelt voor om de emmers te vullen met water uit de beek.

Bij het bosspel probeer je gebruik te maken van dood of afgefallen materiaal dat je ter plekke vindt. Vogels en dieren die je weg kruisen, laat je met rust. Je speelt een stil sluipspel tussen de bomen.

ja

nee

ja

nee

ja

nee

ja

nee

TYPE 1: Duurzame kampeerder

Zoals jij op kamp gaat, kan je nog heeeeel lang op kamp gaan: want op jouw manier wordt de wereld er enkel mooier op. Doe zo voort!

TYPE 2: Groene jongen

Je bent op de goede weg, maar hier en daar ontglipt je nog de informatie of de wil om er een kamp van te maken met een lage impact op het milieu. Voor de puntjes op de i lees je best de volgende pagina.

TYPE 3: Milieubewust figuur

Je hebt een vaag idee van wat het betekent om sober op kamp te gaan. Maar je euro is nog niet helemaal gevallen. Misschien wel na het lezen van de volgende pagina? Werk aan de winkel!

TYPE 4: Wandelende milieuramp

Tja, meer kunnen we er niet aan toevoegen. Jij leeft op bivak op (veel te) grote voet. En geef toe: zo moeilijk is het toch niet om enkele dingetjes waar te maken? Lees zeker en vast de volgende pagina!

Oké, je wil het milieu wel sparen, maar waar kun je zo al op letten? We pikten enkele thema's uit die toepasbaar zijn op het bivak. Bekijk wat mogelijk is op maat van jullie chirogroep en kampgewoontes. Alles realiseren is zeker niet de bedoeling. Vergeet ook niet duidelijk te maken aan de andere leiding, leden, ouders en eventueel kookploeg WAAROM je iets zus of zo doet. Praat het door met de leidingsploeg, doe een informatief spel...

TIPS

AFVAL: WIE HET VERMIJDT, MOET HET NIET KWIJFT!

Alles wat je niet kan hergebruiken en moet weggooien is een verspilling van materialen en energie. Door afval te storten, verlies je niet alleen ruimte, maar je vervuult ook bodem en water. Dat heeft dan weer gevolgen voor planten, dieren én mensen. Verbranding van afval zorgt voor allerlei giftige dampen, die op hun beurt weer ergens heen moeten. In de lucht bijvoorbeeld... Conclusie: VOORKOMEN!

MATERIALEN: WEET WAT JE GAAT HALEN!

Elk voorwerp heeft een lange weg afgelegd voor je het in je handen hebt. Soms is die weg niet altijd even 'schoon' voor het milieu of voor de mensen die het hebben gemaakt. Door bewust je materiaal aan te kopen, betekenen je een groot verschil voor heel je omgeving. Milieubewust materiaal is niet per se duurder: je hebt minder nodig of je schakelt tussenhandelaars uit. Vaak is het prijsverschil verwaarloosbaar.

WATER: ELKE DRUPPEL TELT!

Water dat je uit de kraan laat komen, is drinkwater. Je gebruikt gemiddeld zo'n 120 liter per dag! Maar wat gebruik je daarvan echt om te drinken, te koken of jezelf te wassen? Drinkwatertekort is één van de grootste problemen op aarde, ook bij ons raakt het water uitgeput. Watervervuiling draagt bij tot het afsterven van planten en vissen en leidt tot dure afvalwaterzuivering.

- ▶ **Vermijd wegwerptoestanden** (plastic bekertjes, bordjes of bestek, scheermesjes, ballonnen, batterijen, alcoholstiften, ...) of giftige materialen.
- ▶ **Zoek alternatieven:** herlaadbare batterijen, hervulbare stiften, brooddozen, drinkbussen,...
- ▶ **Hoe meer je hebt, hoe meer je kwijtspeelt:** bekijk goed wat en hoeveel je echt nodig hebt en koop grote – of liever nog: geen – verpakkingen.
- ▶ **Sorteer je afval:** papier, glas, PMD, Klein Gevaarlijk Afval, GFT. Neem bijvoorbeeld kippen mee op kamp voor het keukenafval, neem je afval weer mee als de kampgemeente het niet ophaalt of de kampplaats er geen voorziening voor heeft en sorteer het thuis.
- ▶ www.ovam.be

- ▶ **Schoonmaak:** zoek producten op basis van plantaardige bestanddelen, gebruik het minimum, test uit hoeveel je precies nodig hebt om iets proper te krijgen.
- ▶ **Wassen:** koop één grote fles zeep of shampoo per afdeling.
- ▶ **Eten:** eet seizoensgroenten en -fruit, probeer je eten in de buurt te kopen, rechtstreeks van een (biologische) boer, eet wat minder vlees of hou het eens een dagje uit op een voedselpakket.
- ▶ **Materiaal:** kies voor milieuvriendelijke en recycleerbare materialen: recyclagepapier, karton, hout of dingen uit de eerlijke handel. Draag zorg voor je materiaal: dopjes op stiften, verfborstels goed uitspoelen, niet zomaar iets weggooien.
- ▶ www.schoolkoopwijzer.be

- ▶ In de buurt van een propere beek of rivier kun je water oppompen om te gebruiken voor **waterspeltjes**.
- ▶ Knutsel een **waterzuiveringsinstallatie** in elkaar.
- ▶ Ga **niet kwistig** om met water, laat een kraan niet onnodig lopen, je kunt gebruik maken van spaardouchekoppen, en in het toilet kun je gewichten of flessen gebruiken om de spoelwaterhoeveelheid te verminderen.
- ▶ **Vervuild water** van afwas, douches, schoonmaak, schilderen, ... gooi je niet zomaar op de grond, tussen de planten of in de beek. Gebruik hiervoor de riool of een afvoerputje.
- ▶ www.waterloketvlaanderen.be

Is dat nu alles?

Nee, maar het geeft je al wel een idee van wat mogelijk is. Als je er echt voor wil gaan, is een kamphema rond duurzaamheid het ideale vertrekpunt (vraag bvb. "De Wereldwerf" aan via FrancoiseD@chiro.be). Voor de echte doorzetters adviseren we nog: zelf je warmwaterdouche knutselen, koelsystemen beperken of zelfs thuislaten, kamptijd inschakelen (leven op het ritme, weet je wel), koken met het deksel óp de pot, vuur lager zetten als het kookt, niet te veel water in je potten doen, je burens en de dieren respecteren door geen geluidsinstallatie mee te nemen, je kampvuur gebruiken om enkel hout op te branden (en geen afval!), bosvriendelijk spelen,...

DE STILLE TENT: HET VERHAAL VAN POL DE CASSEROL

Eindelijk was het weer zover: het kamp brak aan. Pol de Casserol en zijn vrienden werden uit de kast gehaald en opgeblonken. Pol is een oude rot in het vak, hij gaat al jaren mee op kamp. Dat kan je ook aan hem zien. De ene kok is al iets voorzichtiger dan de andere, de ene afwasser al wat zachter dan de andere rakker die Pol al wel eens een keertje liet vallen. Maar al bij al heeft Pol heel wat goede herinneringen aan de voorbije kampen. Al gauw vertrok Pol met zijn vrienden richting Ardennen. Tijdens de rit haalden hij en zijn vrienden heel wat mooie herinneringen op.

Iedereen kwam fris en monter aan op de kampplaats, en al gauw schoten Pol en zijn vrienden in actie. Hun eerste opdracht: zorgen dat iedereen snel iets te eten en te drinken had. Het werd een goed kamp. Alle kinderen waren enthousiast, en Pol en zijn vrienden hadden bijna geen tijd om te rusten. Integendeel!

Maar op de eerste middag van de tweedaagse gebeurde er iets. Pol deed die morgen zijn uiterste best om iedereen van het nodige te voorzien en werd daar behoorlijk vuil van. Na een verdiende rust volgde dan normaal een grondige wasbeurt. Maar niet vandaag. Pol werd ergens aan de kant gezet, vuil en aangebrand. En hij bleek niet de enige te zijn. Marcel de Steelpan en Peter de Koekenpan zaten in hetzelfde schuitje. Meer dan vijf uren was er niemand te bespeuren. En toen werden Marcel en Peter onderworpen aan een grondige wasbeurt. Daarna was het tijd voor Pol. Maar 'Oh', wat voor een wasbeurt. Hij werd van links naar rechts gegooid, en afgeklopt in plaats van afgedroogd. Pol was dolblij toen de verschrikkelijke wasbeurt eindelijk achter de rug was.

Dit kon zo niet verder. Pol bedacht een plan. Hij zou geen warmte meer doorgeven, zodat die vreselijke mensen hem beter zouden behandelen. Hij vertelde zijn plan aan Marcel, Peter en de anderen en iedereen was akkoord. Ze deden mee.

Diezelfde avond werd Pol gevuld met water en groenten, en zoals altijd op het vuur gezet. De mensen met de schorten, die altijd in zijn buurt waren, begonnen te roeren. Zonder resultaat! Na twee uur was het water nog even koud, de worsten bij Peter nog even rauw en de saus bij Marcel nog even slap. De mensen met de schorten begrepen er niets van.

Lisette, al twintig jaar de chef van de schortenploeg, werd erbij gehaald. En Lisette wist raad. Dit had ze al eens meegemaakt, dus herkende ze onmiddellijk alle symptomen. 'Ik denk dat jullie Pol en zijn makkers niet zo goed behandeld hebben. Het wordt tijd dat ze een uitgebreide oppoetsbeurt krijgen. Je moet hen graag zien, want ook zij geven op kamp het beste van zichzelf'. Onmiddellijk begonnen de schorten te bewegen. Ze namen Pol en zijn vrienden voorzichtig vast en gaven hen een oppoetsbeurt zoals ze die nog nooit gekregen hadden. Pol en zijn makkers genoten. En nog diezelfde avond zorgden Pol en zijn vrienden voor een overheerlijke maaltijd.

AFDELINGEN

► **speelclub: houten lepels**

Houten lepels laten leven. Lepels een gezicht geven. Voorzijde een lachend gezichtje, keerzijde een triest gezichtje. Op deze manier kan je met de speelclubbers een aantal activiteiten van het kamp evalueren.

► **rakwi: kookschort**

Met de rakwi's een kookschort versieren als bedanking voor de kookouders.

► **tito: kookpot versieren**

Samen met de tito's bvb. de kookpotten en keukenattributen versieren om ze eens extra in de kijker te zetten.

► **keti: samenwerkingsopdracht: geblinddoekt snijden**

Per twee. Iemand is geblinddoekt, de andere moet zonder handen werken. Samen moeten ze proberen om iets uit te snijden. Daarna wisselen ze om. Nadien een korte evaluatie over het gebeuren.

► **aspi: warmte: fakkel voor het kampvuur**

De aspi's smelten kaarsen en maken samen een fakkel om het kampvuur mee aan te steken.

03-231 07 95

Driing! Driing!

- "Hallo, met de bivakpermanentie van Chiro nationaal. Hoe kan ik u helpen?"
- "Ah! Eindelijk heb ik jullie te pakken! Ik probeer al vijf minuten te bellen, maar het was bezet!"
- "Ja, er was net iemand aan de lijn om te vragen of er nog een bivakplaats vrij was... voor volgende week nog! Weinig kans toe, als je 't mij vraagt. Maar wat kan ik voor u doen, wat is de crisis?"
- "Wel, we zitten hier op bivak en we hebben over vijf minuten zangstonde."
- "Ik dacht al dat ik bivakgeluiden op de achtergrond hoorde... wat is er aan de hand?"
- "Wel, we waren van plan om als eerste nummer het jaarthemalied te zingen, maar we zitten met een probleem."
- "Die zijn er om opgelost te worden, zeg het maar..."
- "Hoe gaat de melodie van het refrein juist?"
- "Is dat alles?"
- "Hoe bedoel je, 'is dat alles'?"
- "Is dat het probleem? Het refrein van het jaarthemalied?"
- "Ja?"
- "Geen gewonden? Geen wateroverlast? Geen boze ouders? Of last van processierupsen?"
- "Maar neen... We moeten gewoon dat refrein weten..."
- "Goed dan... lala...lalalala...lalalalalalala...lalalala...(x2)...lalalala! Tevreden?"
- "...lalala, ik heb het, bedankt!"
- "Echt geen brandwonden, windhozen of vermisten? Neen? Dan haak ik nu in, er mocht eens iemand met een echt probleem bellen!"

Klik!**Driing! Driing! Drii...**

- "Hallo, met de bivakpermanentie."
- "Ja... ik heb ze aan de lijn! Hallo!? Hallo?"
- "Zegt u het maar..."
- "Wij gaan morgen op tocht naar het openluchtzwembad. Wat is de weersverwachting?"
- "Bij mij? Onweer! Als er nog iemand durft bellen met zo'n stomme vraag, dan... Besef je wel dat er mensen met echte problemen kunnen bellen die mij nodig hebben?"
- "Euhm, ik wou enkel maar..."

Klik!**Driing! Driing! Dri...**

- "Hallo, met de Chiro."
- "Hallloooo! Eeen kiekeen op ne velooo! Zijn we nu geslaagd voor onze opdracht leidster?..."

Klik!

"Nu is het genoeg geweest! Al die flauwe zever! Lap zeg, de hoorn van de haak! Gedaan met die stomme telefoontjes! Als ze toch alleen maar met bagetellen bellen, ga ik liever in de tuin zitten!"

Later...

- "Hallo! Hallo! Wij zijn van Chiro Pechvogels en we hebben net een windhoos gehad op ons bivakrefrein, waardoor het kampvuur brand heeft veroorzaakt en de waterleiding is gebarsten! Alles staat onder water, en er drijven honderden processierupsen in rond ook nog! De helft van de leden zijn vermist, en het staat hier vol razende ouders! Wat moeten we doen? Help! Auw, mijn brandwonden!"

Tuut tuut tuut tuut...

MAARTEN SCHENK

STRAFFEN EN BELONEN

OP KAMP

Stel je voor (en het is echt niet moeilijk): je bent al op 7 dagen op kamp, het is snikheet, het is al elke nacht heel laat geweest, je bent dus heel moe...

Wat is er dan erger dan: rakwi's die er weer een zaklampenfeest van maken i.p.v. te slapen, twee aspi's die aan het vechten zijn, tiptiens die ruzie maken omdat de één de ander haar vriendje heeft gekust, speelclubbers die je de oren van je hoofd zagen omdat ze hun pyjama niet vinden en niet kunnen slapen zonder hun knuffel,...

Je straft hen dus omdat je het beu bent! Deze straf kan er als volgt uit zien: je laat ze heel de afwas alleen doen, je laat ze rond de kampwei lopen, je laat ze op hun blote knietjes grassprietjes tellen, je laat ze een uurtje staan aan de vlaggenmast, je stuurt ze zonder eten of verdere activiteit naar bed,...

Maar straffen zoals hierboven hebben niets te maken met wat je leden fout hebben gedaan. Ze zijn dan ook zinloos. Door te belonen, te structureren, iets over de achtergrond van je leden te weten en er rekening mee te houden, kun je moeilijk gedrag voorkomen, en zo ook onnodige straffen. Structuur bieden aan je leden betekent dat je duidelijk je grenzen vooropstelt, zodat ze weten waaraan ze zich moeten houden en wat ze kunnen verwachten.

Het gaat hier niet alleen over de moeilijke kinderen. Deze 'regels' gelden voor iedereen en kunnen voor iedereen een kamp aangenamer maken – met als hoofddaccent dat PRATEN met de kinderen voor alles komt!! Deze gulden regel vormt de essentie van het straffen en belonen.

EEN GOEDE BEGELEIDINGSHOUDING

- ▶ Wees **duidelijk en consequent** en geef voldoende structuur. Zo geef je de kinderen de veiligheid die ze nodig hebben. Kinderen moeten weten waar de grens ligt, want zelf kunnen ze die moeilijk inschatten. Leer hen zo ook omgaan met gezag.
- ▶ Als je een kind aanspreekt, maak dan altijd het **onderscheid tussen zijn of haar gedrag, en wie hij of zij als persoon is**. Als een kind iets doms doet, zeg dan iets in de trant van: "Wat je net deed, was niet erg slim, hé." Vermijd uitspraken als: "Dommerik, zie je dat dan niet?!"
- ▶ **Humor!!** Een handig hulpje om een moeilijk moment om te draaien, zonder dat het kind daarbij gezichtsverlies lijdt. Het kind uitlachen is echter een brug te ver!

Maar de beste manier om met moeilijk gedrag om te gaan, is en blijft: **leuke en duidelijk afgebakende activiteiten**. Als kinderen zich vervelen of dikwijls dezelfde spelletjes spelen, zullen ze 'opstandig' worden, wat door de leiding gezien wordt als 'moeilijk gedrag'.

STRAFFEN

- ▶ Een kind moeten **weten waarvoor** het is gestraft. Zorg daarom dat de straf zo snel mogelijk op het verkeerde gedrag volgt. Maar wees ook niet te snel, want dan gebeuren er wel eens domme dingen.
- ▶ De straf moet **in verhouding** zijn tot het feit.
- ▶ **Vermijd vernederende straffen en lijfstraffen**. Die zijn niet meer van deze tijd en hebben vaak een omgekeerd effect.
- ▶ Word **nooit zelf agressief** en blijf onder alle omstandigheden kalm. Voel je dat het niet lukt, laat iemand anders het dan van je overnemen.
- ▶ **Rond een straf af** en doe een babbelje met het kind. Op die manier herstel je het contact. Ook hier kan humor een belangrijke rol spelen!
- ▶ Als een jongere een straf verwacht, is het soms **zinvoller geen straf** te geven. Door de onverwachte reactie van de leid(st)er kan de bereidwilligheid stijgen om serieus na te denken over de fout. Hoe onverwachter de reactie, hoe beter het effect.
- ▶ Straffen vraagt ook dat je **informatie doorspeelt naar de andere leid(st)ers**.

BELONEN

- ▶ **Toon je waardering** als ze iets goed doen: een schouderklopje, een glimlach, een aanmoediging.
- ▶ Zeg het kind **wat het goed heeft gedaan**.
- ▶ Gebruik **ik-boodschappen** : 'Ik vind het tof dat jij in dit spel zo goed hebt meegewerkt.'

ACHTERGROND VAN HET KIND

Hou altijd rekening met de achtergrond van het kind. We geven de belangrijkste medische en sociale aspecten even weer:

ADHD (aandachtstekortstoornis):

- ▶ Kinderen met **ADHD** kunnen moeilijk hun aandacht ergens bij hou-

den, vooral in weinig uitdagende of boeiende situaties. Ze zijn dan ook doorgaans weinig gemotiveerd op school. Ze kunnen hun aandacht wel richten op belangrijke zaken, maar kunnen dat niet zo lang volhouden als andere kinderen.

- ▶ Ze gedragen zich grillig en onvoorspelbaar, wat de indruk wekt van onwil in plaats van onmacht.
- ▶ Kinderen met ADHD zijn impulsief en hebben te weinig controle over zichzelf.
- ▶ Heel belangrijk: het is vaak niet van NIET WILLEN, maar van NIET KUNNEN!!!

Naast ADHD kunnen kinderen ook andere beperkingen hebben zoals:

- ▶ **mentale handicap** (het kind begrijpt je speluitleg of de regels niet en loopt mee met de rest)
- ▶ **leermoeilijkheden** (het kind snapt het niet, maar het is niet dom: constructies maakt het als de beste, het heeft de meeste fantasie van de hele hoop)
- ▶ **auditieve handicap** (het kind luistert nooit?!)
- ▶ **autisme** (het kind zit vaak alleen, maar vindt dat niet erg: het fladdert maar wat rond, heeft weinig nood aan sociaal contact...)

Laat het duidelijk zijn dat jij geen diagnose moet stellen over een bepaald kind. Daar zijn al genoeg experts voor. Speel je opmerkingen door aan de ouders, op een verantwoorde manier!

DE OMGEVING VAN HET KIND

Het kind woont in een negatieve omgeving (slechte buurt, moeilijke wijk). Wanneer kinderen een voorbeeld zien, zijn ze vaak geneigd om dit over te nemen. Als jong kind kun je nog niet redeneren over wat goed of fout is, en zeker niet als je opkijkt naar de jongeren in de buurt. Zij krijgen op een bepaalde manier aandacht, komen in de belangstelling te staan. Waarom zou jij als kleine pruts ook geen aandacht kunnen krijgen?! En... alle aandacht is welkom, goed of slecht!

Het is erg belangrijk dat je als leiding wat randinformatie over je leden kent, zowel op medisch als op sociaal vlak. Op huisbezoek gaan, geeft je de mogelijkheid om je leden en hun omgeving wat beter te leren kennen. Je hoeft ook niet alles te weten, maar de kleine dingetjes (zelfs over afdelingen heen) zou je op de één of andere manier moeten kennen (misschien via de medische fiche?!). Maar dit is zeker niet altijd even gemakkelijk.

Ben je op bivak? Heb je keti's en/of aspiranten mee? Ben je dan ook nog op bivak in België? En wil je je benen wat strekken? Of ben je terug van bivak en wil je nog wel een weekendje extra doen met bvb. de leiding? Ja?! Dan is al wat je moet doen het onderstaande inschrijvingsformulier in te vullen, op te sturen naar het nationaal secretariaat en te wachten.

Doe eens iets avontu

jongen of meisje, dan ben je toch even van de straat

Na jaren afwezigheid staat het kampaanbod van de Dienst Avontuurlijke Activiteiten weer paraat. We bieden groepen onze diensten aan. Heb je met andere woorden zin om een avontuurlijk moment te beleven tijdens de vakantie, kies dan hieronder uit ons aanbod. Enerzijds doen we een aanbod waarbij we bij jullie aan huis komen op bivak. Anderzijds hebben we een aanbod waarbij jullie naar ons toekomen: naar Spa of naar Westmalle. Hieronder wat concrete info.

1 DE DIENST AVONTUURLIJKE ACTIVITEITEN KOMT NAAR JE TOE

Wij organiseren een hele dag activiteiten in de natuur, voor keti's en/of aspi's én hun leiding. Wat staat er op het programma? Een dauwtrip, déjeuner sur l'herbe, kaart- en kompasoefening met een probeertocht, enkele tochttechnieken, woudloperskeuken, vuurtechnieken, zelf een rugzak sjoeren en hiermee een tocht maken,...

Als je in aanmerking komt, neemt de begeleiding nog contact met je op om verder af te spreken, het is dan ook nog mogelijk om samen iets extra's uit te werken.

Wat kost dit?

- ▶ De vervoerskosten van de begeleiding (aan € 0,15) van hun woonplaats tot jullie kampplaats en terug (wordt ter plekke afgerekend).
- ▶ € 3 per deelnemer voor administratiekosten en materiaal dat wij meebrengen (te storten na bevestiging).

Wat nog?

- ▶ Kost en inwoon voor de begeleiding. Zij komen al van de avond voordien om kennis te maken, om het één en ander verder uit te werken en om de sfeer op te snuiven.
- ▶ Jullie zorgen voor de ingrediënten van de maaltijden en voor knutselmateriaal. Wij bezorgen je een boodschappenlijst.
- ▶ Jullie sturen de begeleiding een kopie van een stafkaart waarop jullie bivakplaats staat aangeduid.

Inschrijven?

Met de strook aan de rechterkant. Doe een datumvoorstel (liefst meer dan 1 datum), en weet dat een dag in het weekend meer kans maakt dan een weekdag.

urlijks,

2 JIJ KOMT NAAR DE DIENST AVONTUURLIJKE ACTIVITEITEN

Je krijgt hier een overzicht van de 3 soorten activiteiten die we jullie kunnen aanbieden: het Spa-weekend, het In-teamweekend en de initiatiedag touwenparcours in Westmalle.

SPA-WEEKEND

Wat? Een avontuurlijk weekend in de Ardennen (tochten, koken, onderkomen maken, groepsopdrachten, vuren maken,...)

Wanneer? 18-20 juli, 25-27 juli en 8-10 augustus.

Wie? Aspiranten en/of leiding.

Waar? Spa.

Prijs? € 41 per deelnemer.

Hoeveel? Max. 30 deelnemers (verschillende groepen samen is mogelijk)

IN-TEAM TOUWENWEEKEND

Wat? Hoog in de touwen, leren samenwerken, durven, vertrouwen,... Hoe deden we het samen...? En kunnen we er iets van leren voor onszelf als afdeling of als leidingsploeg?

Wanneer? 1-3 augustus, 29-31 augustus

Wie? Aspiranten en/of leiding.

Waar? Westmalle.

Prijs? € 41 per deelnemer

Hoeveel? Min. 8 en max. 15 deelnemers.

INITIATIEDAG TOUWENPARCOURS

Wat? Ook hier hoog in de touwen... Samen, proberen, durven, opnieuw, wachten, doorgaan,...

Wanneer? Elke zaterdag of zondag van juli en augustus tussen 10 en 17 uur. In de week kan het ook, maar dan is de kans minder groot dat we begeleiding vinden.

Wie? Keti's, aspiranten en/of leiding

Waar? Westmalle

Prijs? € 7,5 per persoon

Hoeveel? Min. 8 en max. 15 deelnemers. Individueel inschrijven kan ook, maar de initiatiedag zal enkel doorgaan als het totaal aantal deelnemers 8 tot 15 bedraagt.

Inschrijven?

Met de strook hiernaast.

Chirogroep: _____

Stamnummer: _____

Gemeente: _____

Afdeling(en): _____

Aantal deelnemers

(leiding inbegrepen): _____

Naam contactpersoon: _____

Telefoonnummer: _____

E-mailadres: _____

Wij zijn geïnteresseerd in:

een dag op ons bivak met de DAA, en wij zijn bereid de gemaakte onkosten (zoals hiernaast beschreven) te vergoeden

datum 1e voorkeur: _____

datum 2e voorkeur: _____

datum 3e voorkeur: _____

wij zijn op bivak in: _____

provincie: _____

een DAA activiteit waarop wij naar de DAA komen

Spa-weekend – maak een keuze :

18-20 juli

25-27 juli

10 augustus

Aantal deelnemers _____

In-teamtouwenweekend – maak een keuze :

1-3 augustus

29-31 augustus

Aantal deelnemers _____

Initiatiedag touwenparcours

dag en datum: _____

aantal deelnemers: _____

Stuur deze bon voor 16 juni 2003 naar Chirojeugd Vlaanderen, DAA, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen. Faxen kan ook: 03-232 51 62. Via www.chiro.be/daa kan je dit formulier per e-mail versturen.

Op 21 juni komt de begeleiding van de Dienst Avontuurlijke Activiteiten samen en stellen we de begeleidingsploegen samen voor die activiteiten. We nemen daarna zo snel mogelijk contact op om één en ander concreet af te spreken. We kunnen echter niet beloven dat we op alle aanvragen zullen ingaan. Vol = vol, dus wie eerst inschrijft, krijgt voorrang.

Vraag van de maand...

In de nasleep van aspirant dachten we aan al die aspi's, die na een lange carrière als lid de overstap zullen wagen naar de leidingsploeg. Om hen alvast wat inspiratie te geven, stelden we volgende vraag aan alle aspi's op het forum van onze chirowebsite (www.chiro.be/discussiestof):

wat was de meest memorabele chiroactiviteit in je voorbije loopbaan als lid?

Simon uit Izegem vond het 'De Mol'-spel op Aspirant erg leuk, en zag ook activiteiten als 'Jackass' wel zitten. "Zolang er maar een beetje actie en avontuur in zit waaraan de hele groep iets kan beleven!!"

Evelien uit Nieuwkerken houdt fijne herinneringen over aan het laatste kerstfeestje op de Chiro, met keti's en aspi's samen.

Lieve denkt met veel voldoening terug aan een spel op de luchthaven van Zaventem, georganiseerd door een aantal leidingmensen die samen op eSBee waren geweest. Het zat vol wilde achtervolgingen en te gekke opdrachten, zoals rondrijden met een auto op een verlaten parking (zonder rijbewijs!) en mensen meesmokkelen in opgerolde tapijten!

Ook **Sara** was vol lof over de voorbije Aspirant: "Wat we daar allemaal hebben uitgestoken, dat is echt niet normaal, dat zou je in je 'normale' leven nooit doen, echt niet! Een koe oranje verven of van iedereen een onderbroek rippen en die dan ook oranje verven..."

Pieterjan vertelde ons volgend sterk verhaal: "Mijn leukste activiteit was bij de keti's, een jaar of twee geleden. We zaten op kamp in Merelbeke en zoals dat traditie is bij ons was er de eerste ochtend een dauwtrip. Enthousiast als ik was, zag ik op de kaart dat we een hele hoek konden afsnijden als we over het rangeerstation voor goederenverkeer zouden stappen. Denken aan de risico's was er eventjes niet bij! Alles verliep vlot (wel vuile kleren door onder en boven treinstellen te kruipen) tot we ineens tussen twee goederentreinen

zaten en er aan beide kanten treinen kwamen en maar bleven komen... Na wat panikeren, besloten we terug te keren. We waren echt bang dat de leiders uit hun vel zouden springen... Tot we het vertelden bij de rondgang 's avond, en we er de humor van inzagen en ze ons letterlijk van de grond mochten schrapen van het lachen!"

Maarten vond dan weer dat het 'Gotcha!'-spel op Aspirant heel goed in elkaar stak.

Ruben was ook op Aspirant en vond: "Eén van de leukste activiteiten was ongetwijfeld de dagtocht... Je slaagt er altijd in om via deze spetterende tocht de groep (nog) dichter naar elkaar te laten groeien. Een tochtje door Antwerpen en een metropspel zijn altijd wel dikke leute!"

En dan waren er nog vele, vele mensen die gewoon vonden dat Aspirant 2003 de allerleukste activiteit aller tijden was, punt gedaan!

MAARTEN SCHENK

1+1+1=1

Chiro Trio, Kakajo of Stam? What's in a name? Veel! Drie Chiro's uit Mortsel (Luit, Lode en Bem) beslisten pas een week voor het bivak om samen Chiro STAM ("STAd Mortsel") te worden. Eten uit gamellen of uit borden, roken of niet, spaghetti of croques? Naast de lange LK's heeft de samenvoeging ook haar voordelen. Het eerste koppeltje van Chiro Stam heeft niet veel aan Dubbelpunt te vertellen, maar Dave van Bem, Dante van Luit en Brenda & Guy van Lode wel.

Dubbelpunt: Eén grote vraag: hoe hebben jullie dat gedaan, van drie groepen één maken?

Dave: Voor de komende drie jaar hadden wij geen opvolging. Ik was de enige Aspirant en er stopte ook veel leiding. Wij wilden fusioneren: ofwel met de drie groepen, ofwel gingen we kapot.

Brenda: Het idee was om één grotere chirogroep te worden. De eerste beslissing was 'ja', de tweede 'nee' en de derde, uiteindelijke beslissing was 'ja'.

Dante: Eigenlijk alles op het laatste moment. Het ledenaantal, de motivatie van de leiding, en de lokalen speelden mee in de beslissing. Nu zitten we in de lokalen van Luit en de leidingskring gebeurt in Bem.

Guy: Daar hebben we ook een STAMcafé.

Dubbelpunt: Is het voor de leden een probleem om gemixt te worden?

Guy: In het begin liep het stroef, maar nu zie je daar niets meer van. Het ledenaantal schommelt echt per zondag. Er zijn er ook weggevallen.

Dante: De hele maand augustus zijn we druk bezig geweest om het voor te bereiden. We trokken op begeleidingsweekend. In september met de startdag deden we echt iets groots, om leden te werven en vooral om leden te houden.

Brenda: Door de fusie haakten er sommigen af. In het begin waren we

met 120, nu komen er elke zondag nog 70.

Dave: We hebben wel geprobeerd om de leden van Bem gemakkelijker naar hier te krijgen met een fietsdienst. Om kwart voor twee vertrokken zij daar, maar dat hielp niet.

Brenda: Ook in de ploegen zelf spelen sommigen echt goed samen, maar bij de tiptiens is het wel moeilijk geweest om één groep te vormen. Bij de andere ploegen valt het wel mee.

Dubbelpunt: Is er iemand van de begeleiding gestopt omwille van de fusie?

In koor (aarzeland): Euh ja, uiteindelijk wel.

Guy (voelt zich persoonlijk aangesproken): Van Chiro Lode uiteindelijk niet.

Brenda: In het begin wilde wel wat volk stoppen. Na het planningsweekend voelde de leiding zich al echt groeien naar de fusie, uiteindelijk zijn ze dan toch niet gestopt.

Dave: Mijn leider heeft me gemotiveerd om als aspirant toch leiding te worden bij Chiro

Stam. Tja we zijn erin gesukkeld en nu hangen we eraan vast.

Dubbelpunt: Zijn er bij die samenvoeging echt grote discussiepunten geweest?

Dante: (lacht) Heb je nog een week? De voorbereiding van de planning duurde al zes uur. Gelukkig konden we rekenen op iemand van het gewest. Merci, David!

Brenda: We merkten bij de discussie dat iedereen vanuit hun eigen groep begon te denken. Nu moeten we eerder denken wat de voordelen en de nadelen zijn, in plaats van uit traditie 'ja' of 'nee' te zeggen.

Dante: Als we er echt niet uit geraken, stemmen we, maar dan houden we er wel rekening mee dat de leiding van Chiro Bem nu met veel minder in de begeleidingsploeg zit. Of we praten erover.

Dave: Vroeger hadden we nooit LK, we gingen op café en praatten daar. Nu doen we én LK, én feestjes met de begeleidingsploeg.

Bedankt kersverse en enthousiaste leiding van Chiro Stam. Laat maar iets weten als jullie je vijftigjarig bestaan vieren.

ELLEN WAUTERS

Hey Stamigo,
Ik had drie diertjes,
Drie diertjes uit steen,
Een vogeltje,
Een varkentje,
En een veulentje.

Ze vielen op de grond,
allemaal stuk,
'k heb ze proberen te lijmen,
't is bijna gelukt.

Ik heb drie diertjes,
drie diertjes uit steen,
een volentje,
een varkentje,
en een veulentje.

Speelclub of pinkels, sloebe kabouters, mini's, scharmink pipo's, pagadders,...

Het gaat hier over onze allerkleinsten. Je weet wel, ze veroveren meteen alle meisjesharten en laten stoere binke verhalen vertellen. We delen ze op verschillende manieren in in afdelingen en gebruiken er allerlei namen voor. En daar willen we klaarheid in scheppen.

WAT HEBBEN WE TE VERTELLEN?

Als Chiro stellen we twee -12-afdelingen voor en veel groepen volgen dit (speelclub 6-9 jaar en rakwi 9-12 jaar). Maar er zijn toch wel wat groepen die drie -12-afdelingen hebben, omdat ze dat handiger vinden.

Bij deze groepen is er een grote verscheidenheid aan namen en kleuren en indelingen... en zo mag dat blijven!

Maar we geven ze wel graag een houvast én - om het voor ons makkelijker te maken - een naam en een kleur: de ribbels, in een paars jasje!

EEN WELKOM EXTRAATJE

We blijven de ribbels zien als een deel van de speelclub. Dat betekent dat je ze wel kan opsplitsen als je dat wilt, maar dat we in al onze publicaties of initiatieven (bv. Dubbelpunt, een Afdelingsbivak,...) de ribbels als een mogelijk onderdeel van de speelclub voorstellen.

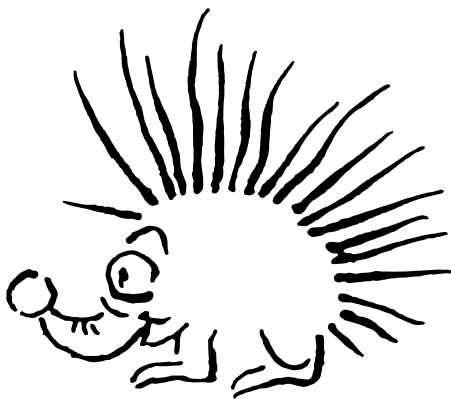
De speelclub blijft een open club waar iedereen welkom is.

In een schemaatje ziet het er zo uit:

SPEELCLUB
of 6-9 jarigen
of 6-10 jarigen
of 8-10 jarigen

RIBBELS
6-8 jarigen

FREEK BEDREIGD?

Betekent dat dan dat je pas een "echte" chirogroep hebt, als je ook zes afdelingen hebt? Zeker niet. De ribbels zijn een welkom extraatje. Niet meer, maar ook niet minder. Zo kun je bijvoorbeeld beter omgaan met het leeftijdsverschil tussen 6-jarigen en 9-jarigen.

Maar... wanneer je een ribbelafdeling opzet, offer dan in geen geval je aspirantenafdeling daarvoor op! Zij zijn allesbehalve een extraatje!

Aspi's zijn echt heel belangrijk. We willen je dat graag nog eens vertellen. Vertellen, ja, maar dan wel met uitroeptekens, hoofdletters, in het vet en onderlijnd.

!!! Aspiranten zijn een must omdat:

- ▶ het ongelofelijk plezant is om aspirant te zijn;
- ▶ aspirant zijn niet zo vrijblijvend is, je maakt als aspirant echt deel uit van een ploeg en draagt wel wat verantwoordelijkheid voor de groep;
- ▶ aspiranten bewuster kunnen stilstaan bij keuzes maken en engagement opnemen, ook omdat ze meer zicht hebben op het leven na de middelbare school;
- ▶ er niemand anders in de groep kan tippen aan hun zevergehalte ...

rs, sloepi's, kiekeboes, keltjes, klein-mannekes,

WAT KUN JE NOG VERWACHTEN?

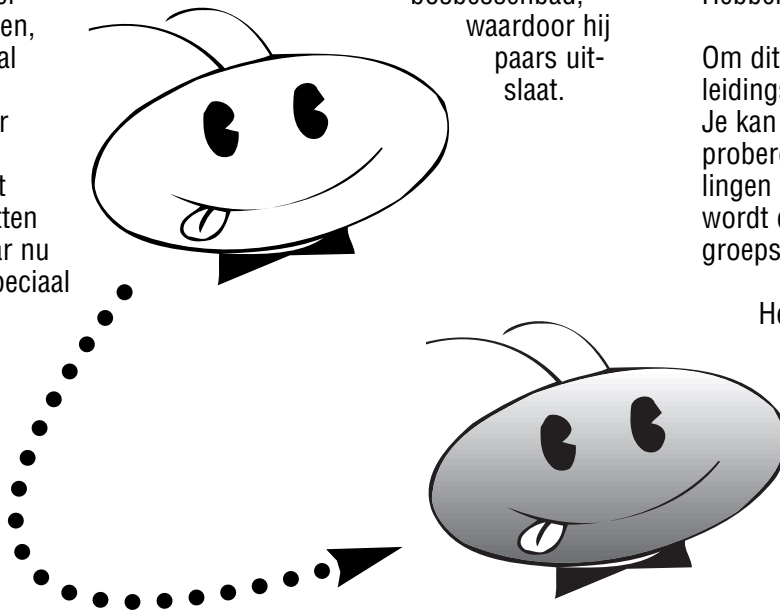
Uiteraard blijft het niet bij een naam en een kleur. We willen ook voldoende materiaal aanbieden om met de ribbels toffe activiteiten te doen. In Dubbelpunt zal - nog meer dan nu het geval is - een speciaal spelaanbod te vinden zijn voor de ribbels. Zo krijg je tips en ideeën om zelf mee aan de slag te gaan. Heb je een ribbelafdeling, hou dan zeker deze schrijfsels in de gaten, want hun ribbelgehalte zal danig de hoogte in gaan. Speelclubafdelingen waar verschillende leeftijden samen spelen, zullen niet op hun honger blijven zitten bij een spelaanbod. Maar nu zal onze aandacht ook speciaal naar de ribbels gaan.

En De Banier? Die doet ook mee. Je kunt er terecht voor allerlei ribbelsnuffjes in het paars: een fluitkoord, een kenteken om op je chirokledij te naaien,...

RUPSJE RIBBEL IN EEN BOSBESSENBAD

Rupsje Ribbel en Mazzel blijven de afdelingsfiguren van de Speelclub. Mazzel is een graag geziene gast bij de oudste speelclubbers. Ribbel daarentegen is numero uno van de jongsten. Maar Ribbel kan geel én paars zijn. Om zich echt goed te voelen bij de ribbels neemt hij een bosbessenbad,

waardoor hij paars uit-slaat.

BABEL

Met de leidingsploeg beslissen of je al dan niet een ribbelafdeling opzet, is niet zo gemakkelijk. Je moet heel wat zaken tegen elkaar afwegen. Hebben we genoeg aspiranten? Kunnen we de ribbelafdeling voor een langere tijd aan? Hebben we plaats genoeg in het lokaal? Hoeveel kinderen verwachten we? Hebben we genoeg leiding? ...

Om dit bespreekbaar te maken in de leidingsploeg, maakten we een spel. Je kan dit op een leidingskring uitproberen en je ideeën over de afdelingen op tafel gooien. Half juni wordt dit spel opgestuurd naar elke groepsleiding.

Heb je hier nog vragen over? Bel, schrijf of mail naar de nationale speelclubcommissie bij Klaartje Brits, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen, 03 - 231 07 95, KlaartjeB@chiro.be.

Stel je voor: je bent al een paar dagen op bivak met de speelclub en het was al heel leuk. Je deed al waterspelletjes en zwemmen in de beek. Gisteren nog was er een groot bosspel, waarbij iedereen echt in een rol opging (de trollen moesten het opnemen tegen de elfen). Na de slaapzakspelletjes dook gisteren iedereen moe maar voldaan in bed en dan... niet te geloven! Deze morgen kwam je uit je bed en het was berekend! Meer nog: rond de slaapzaal van de speelclub had het zowaar gesneeuwd. In de zomer! Het broeikaseffect, ja, daar had je al wel eens van gehoord. Maar dat dat zulke dramatische vormen zou aannemen...

Maar goed, gelukkig hebben de speelclubbers allemaal hun dikke sjaal, hun wollen winterwanten en hun guitige muts mee (die ouders denken ook aan alles, hé), dus we kunnen gaan

WINTTEREN IN

EEN STEVIG ONTBIJT...

Het begint al in de eetzaal. De speelclubtafel is omgetoverd tot een echt winterparadijs. Sneeuwvlokjes, ijs, alles is aanwezig om te ontbijten in een echte winterse sfeer.

Sabine Hagedoren bedoelde die "plaatselijke sneeuwbus" vorige week wel érg letterlijk, want de andere afdelingen hebben duidelijk geen last van het winterse weer. Maar ze mogen – zo lief en vrijgevig als de speelclub is – wél delen in de voordelen van zo'n koud winterweer. Warme chocolademelk en een hardgekookt eitje bij het ontbijt, bijvoorbeeld.

EEN WINTER ZONDER SNEEUWMAN IS...

Natuurlijk moet je in de winter een sneeuwman maken. Met wat kippen-gaas en papier-maché maak je (op voorhand) al de "kladversie". Maak ze niet te groot, zodat je niet het héle programma aan knutselen moet besteden. Laat de speelclub ze naar hartelust versieren met witte verf, een wortelneus, knopen, een hoed, ... Je kunt deze attributen verstoppen en de speelclub ze (in de juiste volgorde) laten zoeken.

Duid op voorhand nummertjes aan op de sneeuwman: elk nummertje staat voor een kleur. Zorg nu dat hij op de juiste manier ingekleurd

geraakt ...

Als je sneeuwman af is, kun je hem meenemen aan tafel, voor de tent zetten, gebruiken als "samenkompost", gebruiken als brievenbus waarin de speelclubbers de rest van het kamp briefjes naar elkaar kunnen schrijven, er de gevonden voorwerpen in leggen, ...

... ALS EEN WINTERSE DAG ZONDER SNEEUWBALLENGE-VECHT!

Niets zo leuk als spelen met sneeuwballen op een winterse dag. Je kan sneeuwballen maken met papiermaché (blaas een ballon op, beplak hem met genoeg papier-maché, laat opdrogen en prik met een naald door de laag papier-maché de ballon kapot), met proppen kladpapier, oude tennis- of pingpongballetjes beplakt met watjes, ...

- * Alle speelclubbers staan in een kring. In het midden staat één speelclubber, die een berg sneeuwballen moet verdedigen. De speelclubbers in de kring proberen de berg sneeuwballen kleiner te maken door er met een bal naar te gooien
- * Jagerssneeuwbal: in plaats van met een gewone bal, gooit de jager met een sneeuwbal.
- * Darts: teken twee heel grote dartsborden op een stuk karton. Verdeel de speelclub in twee groe-

pen. Zij moeten nu proberen om met hun sneeuwballen (in een beetje witte verf gesopt) zo veel mogelijk punten te scoren op hun dartsbord.

- * Of gewoon een gevecht met valse sneeuwballen is ook niet te versmaden. Zorg dan wel dat je sneeuwballen niet te hard of te zwaar zijn, zodat je speelclubbers elkaar geen pijn doen!

OOK SKIËN KAN OP EEN ZOMERS SNEEUWTAPIJT...

Neem twee houten planken van gelijke lengte en ongeveer 10 cm breedte. Niet daarop lussen vast van oude fietsbanden of rolluiklint, zodat je met je voet op de latten en onder de lussen kan staan. Laat de speelclubbers zo een parcours afleggen met twee, drie, vier, ... (afhankelijk van de lengte van de planken) op één paar skilatten.

HET IS ZO KOUD IN DE KOU, HET IS ZO KOUD...

Als het koud is, moet je natuurlijk warm aangekleed zijn. De wanten, de sjaals en de mutsen zijn er al, maar ook de speelclublijfjes moeten beschermd zijn tegen Koning Winter en Juffrouw Vorst. Stop alle speelclubbers in witte overalls. Zo'n pak is natuurlijk veel te groot voor die kleine ventjes en meis-

*Vriest het op de elfde nacht,
zes weken vorst worden verwacht.*

*Geeft Sint-Hillarius zonneshijn,
dan zal het weldra kouder zijn.*

*Komt februari met goed weer,
het vriest in de zomer des te meer.*

*Knapt januari niet van de kou,
zie je in de oogstmaand nog steeds blauw.*

*Sint-Sebastiaan, die 't were maakt,
doet het vriezen dat het kraakt.*

*Klaar weer op Sint Silvij,
't zal nog twee maanden winter zijn.*

DE ZOMER!

jes, dus vul je het op met ballonnen in alle kleuren en maten. En probeer daar nog maar eens mee te lopen!

- * Verdeel de speelclubbers in twee groepjes en laat ze om het eerst "sneeuw" (bloem, bloemsuiker, watjes, ...) overbrengen van de ene naar de andere kant van een parcours.
- * Leg een groot stuk (bij voorkeur sneeuw wit) plastic op de grond en smeer het in met (bruine) zeep (zonder lijnolie!) en water. Laat de speelclub zich nu maar "op glad ijs" bewegen. Schaatsen op blote voeten, tikkertje, gewoon vrij spel, ... Voor botsingen moet je niet bang zijn, met zo'n levensgrote airbag om hen heen.
- * "Vleeshoop": alle speelclubbers liggen op een hoop, met armen, handen, benen, voeten, ... in elkaar gehaakt. De leiding moet nu proberen om hen los te maken.
- * Laat twee ingepakte speelclubbers sumoworstelen tegen elkaar.

Of laat de speelclub om het meeste kleren aantrekken (zodat ze zo veel wegen als de kookvader met zijn natuurlijke bescherming tegen de kou) of de langste sjaal (kousen aan elkaar geknoopt) maken.

... JE KRIJGT ER ZELFS KIPPEN-VEL VAN.

Laat de speelclub ook maar voelen dat het koud is!

- * Zet je allemaal in een kring rond de tafel, met de buiken bloot. Eén speelclubber zit onder tafel met een ijsblokje. Hij of zij raakt daarmee een willekeurige buik aan. Na een paar seconden is een andere buik aan de beurt. De spelers in de kring moeten raden (kijk naar de gezichten) bij wie het ijsblokje terecht is gekomen.
- * Test eens wie de "coolste" is: alle speelclubbers krijgen een ijsblokje in de handen gestopt. Degene wiens blokje het traagst smelt, is de coolste.
- * Vries op voorhand een paar grote potten water in, en laat de speelclub die klomp ijs om het eerste ontdoeien door erop te gaan zitten, in de handen te houden, ...

Sneeuwballen, een kerststronk, een ijstaart, ... om van te smullen, en echte pakjes (zoals dat hoort bij een kerstfeestje) maken het feest compleet.

Een spar gaan snoeien in het speelbos is niet echt een goed idee, maar groene speelclubbers versierd met slingers en kerstballen zijn ook wel mooi om te zien!

**Prrrrrrrrret
verrrrrrze-
kerrrrrd!**

EN DAN IS HET FEEST, NATUURLIJK!

Ooit al een winter meegemaakt zonder Kerstmis? En ooit al een Kerstmis meegemaakt zonder kerstfeestje? Haal de slingers, de kerstballen en de kerststalletjes dus maar boven voor het vieruurtje (of na het eten, voor het slapengaan).

Spelen met ruimten, materiaal,

Dat onze rakwi's nogal aan hun lokaal gehecht zijn, hoeven we je niet te vertellen. Dat ze nogal hevig kunnen reageren op binnendringers is je waarschijnlijk ook al eens opgevallen. Je valt er ook niet meer van achterover als een berg zand plots wordt omgetoverd tot een echt fort of een onneembare vesting. Natuurlijk herken je de hierboven beschreven situaties, je maakt ze immers elke week mee. Hoe kun je er op inspelen, of beter nog: hoe kun je met de situaties en de plaatsen spelen?

SPELEN OP TOCHT

Contact met Moeder Aarde

Je bent op een stuk in de tocht waar er niet zoveel te beleven is. Wel, misschien kan je dit dan eens proberen: iedereen gaat op een lange sliert staan en houdt elkaar bij de hand vast. De eerste en de laatste moeten altijd contact houden met Moeder Aarde (een boom, struik, grassprietje,...), zo bewegen we verder. De laatste verplaatst zich nu en moet verder lopen (houdt de rest vast) en moet nu een nieuw contact vinden. Toegegeven, deze tochttechniek is in een bos niet zo leuk...

Vragentocht

Je kunt er ook een vragentocht van maken. Eén groepje loopt tweehonderd meter vooruit en verzint daar een vraag over de plaats waar ze staan. Als het tweede groepje aankomt, stellen ze die vraag, gaan weer tweehonderd meter verder en verzinnen een nieuwe vraag. Je kunt de rollen natuurlijk ook eens omkeren.

Zoek-me-hiertocht

Eén groepje vertrekt aan het lokaal en zet op straat groene pijlen. Als ze een goede plaats hebben gevonden, hangen ze een groene wimpel op en daar verstoppen ze zich. Als de tweede groep de wimpel ziet hangen, moeten zij alle leden van de eerste groep vin-

lo-, visbo- en andere -kalen.

den. Spreek wel af dat iedereen binnen een bepaalde straal rond de wimpel of vlag moet zitten.

SPELEN MET TRAPPEN

Trappenquiz

Ooit al eens een trappenquiz gespeeld? Je hebt echt niet veel nodig: een heleboel plezierige meerkeuzevragen en een trap. De quizmaster staat helemaal bovenaan, de spelers onderaan. Zij hebben drie kaartjes in verschillende kleuren. Je leest nu een vraag voor met drie mogelijke antwoorden. De spelers steken het kleur omhoog waarvan ze denken dat het bij het goede antwoord hoort. Wie juist geantwoord heeft, mag een trapje hoger gaan staan.

Trapballonmeppen

Nog een plezierig spel is het trapballonmeppen. Verdeel je rakwi's in twee ploegen en laat hen zich verspreiden op de trap opstellen. Iedereen heeft een papieren knuppel vast (gemaakt uit krantenpapier). Ploeg A moet nu een ballon naar boven meppen en ploeg B moet dezelfde ballon naar beneden meppen. Spreek wel af dat de spelers niet mogen verlopen op de trap, kwestie van veiligheid.

SPELEN MET JEZELF

Zip Zap Ploep

We vormen samen een kring. Eén van de leden wijst naar zijn of haar rechterbuur, met de linkerhand op het hoofd, en zegt: "ZIP!" De linkerbuur geeft de 'zip' verder door naar links, op dezelfde manier.

Als nu iemand de rechterhand op het hoofd legt, en "ZAP" zegt, dan wordt er van richting veranderd.

Wanneer je "PLOEP" zegt, mag je naar een willekeurig iemand in de kring wijzen. Die speelt dan verder.

Kwak

Alle rakwi's buigen zich voorover en houden hun knieën vast. Zo lopen ze nu achteruit door elkaar. Daarbij mogen ze alleen maar tussen hun benen door kijken. Wanneer iemand tegen hen opbotst, duwen ze met hun billen tegen elkaar (kwakken) tot iemand valt. Die mag dan wel weer opstaan en gewoon verder meespelen. Je kan ook met z'n drieën of met meer tegen elkaar opkwakken.

Wie draait door?

Heel de groep vormt een kring. De eerste speler maakt een zelf gekozen beweging, bijvoorbeeld: tong uitsteken. De volgende doet die beweging na, maar voegt er een tweede aan toe, bijvoorbeeld: over de neus wrijven. De derde speler voert die eerste twee bewegingen uit, en voegt daar ook weer een nieuwe beweging aan toe. Zo gaat het spel verder, tot één van de spelers doordraait en de juiste volgorde van de bewegingen kwijt is. Die mag dan opnieuw beginnen.

Lachen maar

We vormen een kring. Eén iemand staat met een zakdoek of een ander licht materiaal in het midden. Hij/zij gooit de zakdoek en begint te lachen. Alle spelers lachen onmiddellijk op dezelfde manier mee. Iedereen houdt op met lachen wanneer de zakdoek op de grond is gevallen. Dan moet alles stil zijn!

Het spel wordt leuker als degene in het midden telkens op een andere manier lacht: schril als een heks, hard bulderend als een zeeman, gemeen, als een verlegen meisje, ...

SPELEN MET DINGEN

Wat plakt er op mijn rug?

Knip op voorhand wat foto's van bekende personen uit tijdschriften. Iedere rakwi krijgt nu een foto op de rug geplakt. Door aan elkaar vragen te stellen, waarop je alleen met 'ja' of 'neen' kan antwoorden, moeten zij te weten komen wie er op hun rug plakt.

Dierenkaartspel

Voor het spel begint, kiest iedereen een verschillend dierengeluid. De spelleid(st)er legt nu bij iedereen een kaart die iedereen kan zien. Wanneer twee spelers dezelfde kaart hebben, moeten ze zo snel mogelijk het dierengeluid van de andere maken. Wie eerst is, mag zijn of haar stapeltje kaarten aan de andere geven. Wanneer de spelleiding alle kaarten heeft uitgedeeld, is het spel gedaan. Wie dan het dikste stapeltje heeft, moet de volgende keer de kaarten uitdelen.

DE 7 WERKEN VAN

Hoe groot is jouw naastenliefde?

In je eigen gemeente, in het dorp waar je op bivak bent, een weekend in de grote stad,...

Overal zijn er gebouwen of plaatsen eigen aan een dorp, gemeente of stad. Je kan deze leuke plaatsen voorbijwandelen en links laten liggen, of je kan ze integreren in een spel. Maak gebruik van je omgeving!

Je tito's krijgen een deel van het stratenplan van de gemeente waar je op bivak bent.

Hierop staat een plaats aangeduid, met een opdracht erbij. Wanneer ze de opdracht goed uitvoeren, krijgen ze een volgend stukje van de kaart, met een nieuwe opdracht. Je passeert zeven plaatsen en doet

zeven opdrachten: 'De zeven werken van barmhartigheid.'

Op het einde kom je terug aan op de kampplaats en trakteer je de tito's eventueel op een verrassing. Deze tocht is immers meer dan spel alleen...

2) DE DORSTIGEN LAVEN: WATERSPELEN.

► **Waterkiekeboe:** Eén tito is de kiekeboe, die moet aftellen van tien tot nul. Binnen deze tijd moeten de andere spelers de kiekeboe tikken, uit het blauwe badje water in hun mond nemen, en zich gaan verstoppen. Als de kiekeboe bij nul is, mag hij of zij rondkijken en de andere spelers 'aftikken' door hun naam te zeggen. De kiekeboe mag zich echter niet verplaatsen.

Ben je gezien, dan moet je uitkomen.

Als de kiekeboe niemand meer ziet, roept hij/zij eerst heel luid 'Kiekeboe!' en begint opnieuw te tellen. Dan moet iedereen uitkomen, wat water uitspuwen in het rode badje, de kiekeboe tikken en opnieuw een verstopplaatsje zoeken. Let wel, je moet je uitspuwende water verdelen over de verschillende keren. Je hebt constant water in je mond, maar telkens minder en minder.

Als de kiekeboe niet eerst 'kiekeboe' roept, of met een verkeerd getal begint, dan is dat een val voor de andere spelers. Wie dan uitkomt, wordt direct gezien.

► **Dweilrugby:** Rugby met als goal 2 emmers en als rugbybal een dweil.

► **Watergobolo:** Gobolo staat voor Gooi-Bots-Loop, en dat is dan ook de essentie van het spel. Er komt wel enige tactiek aan te pas. Het spel wordt gespeeld in twee vakken, in elk vak begint een ploeg. Iedere ploeg heeft in het midden van haar vak een "vaste persoon", die niet mag rondlopen. Achteraan in je vak staat een klein flesje, dit moet door de andere ploeg gevuld worden met water. Hoe gebeurt dit? Iemand uit de ploeg neemt water uit de grote voorraadfles van het eigen vak in de mond, gooit de bal - die moet botsen in het andere vak - en begint te lopen naar het kleine flesje. Hij/zij doet het water in het flesje en loopt terug naar het eigen vak. Ondertussen gooit de andere ploeg de bal naar de vaste persoon, en die probeert de speler in hun vak eraan te gooien. Wordt die speler geraakt, dan blijft hij/zij staan. In een volgende beurt kan hij of zij dan door iemand van de eigen ploeg weer bevrijd worden (tikken). Vanaf het moment dat de andere ploeg de bal heeft, mag daar iemand gooien en in het vak van de tegenspelers lopen. De bal hoeft dus niet per se telkens naar de vaste persoon.

3) DE NAAKTEN KLEDEN: DRUKKE WINKELSTRAAT.

- Kleed een etalagepop in de etalage aan met bewegingskledij.
- Verzamel oude kleren en doe in de buurt van zo'n container voor tweedehandskleren een estafette, zodat de oude kleren erin belanden.

4) DE VREEMDELINGEN HERBERGEN: KERK.

- Regel een overnachting in de kerk.
- Zing met de hele ploeg Driekoningen.

BARMHARTIGHEID.

1) DE HONGERIGEN SPIJZEN: SOEPBEDELING.

- ▶ Zoek een leuke plaats of een plein.
- ▶ Installeer je minikeuken en begin samen met enkele van je tito's soep te maken. De andere tito's kunnen op het plein reclame maken voor de soepbedeling.
- ▶ Je kunt eventueel ook een stuk brood meegeven.

Tip: Kies zorgvuldig je plaats uit. Het kan een meerwaarde geven als er minderbedeelden aanwezig zijn. Neem contact op met het plaatselijk gemeentebestuur. Zorg dat de desbetreffende mensen op de hoogte zijn.

7) DE DODEN BEGRAVEN: KERKPLEIN.

- ▶ Eén speler ligt in het midden, de anderen staan in 2 ploegen op een afstand. Wanneer het startschot gegeven wordt, rennen beide ploegen zo snel mogelijk naar het lijk en proberen die in hun kamp te krijgen. Wie eerst is, wint.
- ▶ Je afdeling is in 2 opgedeeld. De ploegen staan tegenover elkaar, op een afstand van 15m. Aan elke kant is een doods-kist getekend op de grond. Bespreek in je eigen ploeg wie de dode is. De andere ploeg weet dit niet. Probeer nu de dode te vinden van de andere ploeg en hem in je graf te leggen. Als je de verkeerde in het graf gelegd hebt, mag die weer gaan lopen, anders blijft het lijk in zijn graf. Eerst de dode gevonden = gewonnen!

5) DE ZIEKEN VERZORGEN.

- ▶ Ga naar het plaatselijke ziekenhuis, bejaardentehuis, ... en geef iets leuks af aan de zieken.
- ▶ Je kunt ook op zoek gaan naar een plek waar kinderen verblijven.

6) DE GEVANGENEN BEVRIJDEN: POLITIEKANTOOR.

- ▶ Op het pleintje voor het politiebureau. Verdeel je afdeling in 2 ploegen. Ze hebben elk een boom (of iets anders). De helft van de spelers van een ploeg knoopt zich vast rond de boom. De andere helft moet bij de andere ploeg spelers wegnemen. Wie er eindigt met de meeste spelers heeft gewonnen.
- ▶ Vraag of je een bezinnend momentje mag doen in een cel.

veel voorbereiding vraagt. Je moet op voorhand contacten leggen en afspraken maken.

Blauwe aliens!?

Langzaam maar zeker nadert de zomervakantie, met daarbij natuurlijk het bivak. Tijd om de fantasie nog eens boven te halen bij de keti's en hen kennis te laten maken met de ruimte...

Tijdens het middageten krijgen de keti's elk de keuze tussen twee lege hoge colabakken of twee lege lage bierbakken. Die worden onder hun voeten gebonden, zodat ze erop kunnen wandelen. Zorg dat je ongeveer evenveel bierbakken als colabakken hebt, zo kun je direct twee gelijke ploegen verdelen.

Na de platte rust van die namiddag (die ze dus moeten meemaken vanop hun bakken) worden ze in een lokaal welkom geheten door twee verschillende ruimtewezens. (Misschien kun je van die ruimteoortjes maken in twee verschillende versies, zo blijven de ploegen duidelijk te onderscheiden als ze hun bier- of colabakken afdoen)

TOONELTJE

De ruimtewezens komen binnen terwijl ze aan het roepen en tieren zijn tegen elkaar over wie de Aarde nu eigenlijk mag overheersen. De ene heeft te kampen met een grote overbevolking op zijn planeet, de andere wil de Aarde zodat ze allemaal naar daar zouden kunnen verhuizen omdat hun planeet op ont-ploffen staat.

Na een heleboel gediscussieer besluiten ze om het uit te vechten. Elk mogen ze een opdracht voor elkaar verzinnen waar ze van denken dat zij het zeker beter zullen doen. De groep die de

meeste opdrachten wint, krijgt dan natuurlijk de Aarde en wordt de rest van de dag door de verliezende ploeg verwend. Ze kunnen elk beschikken over een aantal helpers, maar die helpers mogen niet op de grond komen voor de rest van de namiddag: het is en blijft uiteindelijk een ruimteduel, en daar heb je nooit vaste grond onder je voeten.

Het ene ruimtemannetje komt met een goed voorstel. Omdat die helper-tjes toch nog niet zo gewoon zijn aan het gevoel "ruimte" gaan we ons eerst eventjes opwarmen met een spelletje bier-/colabakkenvoetbal. De winnaar van dat spel (om het vlugste 5 goals) mag als eerste een opdracht verzinnen waarbij ze den-

ken de andere ploeg te kunnen verslaan. Ook als elke groep later in het spel even veel opdrachten zou winnen, telt dit als beslissende opdracht.

Na dit spel mag de leider van de gewonnen groep zijn opdracht afvuren. Iedereen wordt terug in het lokaal verzameld, en krijgt de opdracht per groep.

OPDRACHTJES

Ze moeten zonder op de grond te komen bij hun fietsen geraken. Dit kan enkel door materiaal te gebruiken dat in het lokaal staat.

Voorzie enkele tafels, stoelen, een ladder en sjobalken. De hoeveelheid hangt natuurlijk van af van hoe groot de afstand naar hun fietsen is. Wanneer je lokaal zich niet op de begane grond bevindt, kun je nog enkele kussens van zetels in het lokaal leggen waarmee ze de trappen kunnen afglijden. Beneden aan de trap kun je dan nog enkele tafels of stoelen klaarzetten waarmee ze zich kunnen voortbewegen.

Met hun fiets moeten ze zo vlug mogelijk naar een riviertje, meertje of zee in de buurt fietsen en daar een rubberbootje beginnen opblazen.

Ze moeten dus niet alleen zonder ongelukken en zonder op de grond te komen bij hun fiets terecht komen, bovendien moeten ze nog een rubberbootje meenemen op de fiets.

Misschien moet je hen er ook eens aan herinneren dat ze ook op de één of andere manier allemaal in het water moeten geraken zonder op de grond te komen.

Daarna moeten de twee ploegen op het water mekaar proberen uit het bootje te duwen. Wie uit een boot valt, mag er niet

meer in, en mag niet meer helpen om de andere ploeg in het water te krijgen. Wanneer een ploeg iemand betrapt die per ongeluk op de grond komt, wordt die persoon vastgebonden aan iemand anders van zijn of haar ploeg.

Daarna is het tijd aan de tweede ploeg om hun opdracht voor te stellen... Hiervoor krijgt iedere groep een polaroïd of een digitaal foto toestel mee. Ze moeten zonder op de grond te komen om het snelste een foto zien te nemen van de hele groep, met de volgende voorwaarden: van één groeps lid is het haar gekleurd, er moet een dier op de foto staan, er moet een kerktoren op de achtergrond, enz... (Dit kun je moeilijker maken naargelang het aantal keti's per groep.)

Daarna wordt iedereen weer verzameld in het lokaal. De helft van de verliezende ploeg legt de andere ploeg in de watten door massages te geven, voetbadjes of een drankje aan te bieden. De andere helft van de verliezende ploeg maakt dé specialiteit van hun planeet klaar, nl. "Krokan ijs". (Vieruurtje)

Voor vier tot zes personen heb je nodig:

- ▶ Aluminiumfolie
- ▶ Bakplaat
- ▶ Pan met dikke bodem
- ▶ Deegroller
- ▶ Stevige plastic zak
- ▶ 25 gr boter
- ▶ 80 gr gepelde amandelen, grof gesneden
- ▶ 140 gr suiker
- ▶ 1 liter vanille-ijs, van goede kwaliteit.

1. Maak eerst de "krokan". Vet een stuk aluminiumfolie in op een bakplaat.
2. Meng de boter, de amandelen en de suiker in de koekenpan.
3. Zet de pan op een laag vuurtje en blijf roeren zodat het niet aanbrandt.
4. Giet het mengsel uit op de aluminiumfolie zodra het een mooie goudbruine kleur heeft gekregen.
5. Goed laten afkoelen.
6. Doe de "krokan" in de plastic zak en plet het met de deegroller.
7. Laat het ijs zacht worden en roer dan de brokjes krokan erdoor, tot het goed gemengd is.
8. Doe het ijsmengsel weer in de diepvries en laat het weer volledig bevriezen.

(MET DANK AAN ROALD DAHL'S GRIEZELKOOKBOEK...)

Als je een kleine ketigroep hebt, kun je dit spel in twee ploegen spelen, bij een grote ploeg kun je gerust met meerdere groepjes spelen of de opdrachten nog wat moeilijker maken (meer dingen op de foto laten zetten,...). Ook kun je de keti's zelf nog opdrachten laten verzinnen die ze goed kunnen, zodat het spel langer duurt...

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, zo gaat het goed, zo gaat het beter en weer een kilometer!

TOCHT OF TWEEDAAGSE: MEER DAN ALLEEN MAAR KILOMETERVRETEN?

Een vast nummer van elk aspi-kamp is natuurlijk de tweedaagse. Samen met je bende op stap! We stellen jullie enkele leuke dingen voor!!

LATEN ZIEN, LATEN ZIEN!

Dit is een spelletje van leiding tegen leden. De aspiranten gaan te voet op weg. De leiding heeft een fiets en een fototoestel ter beschikking.

De aspi's krijgen twee opdrachten.

1. Tijdens de hele tocht moeten ze ervoor zorgen dat ze niet gefotografeerd worden.
2. Bepaalde voorwerpen verzamelen (bv. een broodzak van Bakkerij 'Chez Jeanke', een kassaticket van een bepaald dorpswinkeltje, de handtekening van boer George,...).

Dit maakt het voor de begeleiding natuurlijk een stuk makkelijker. De aspi's moeten zo een aantal punten aandoen. In principe, weliswaar! Want niets houdt hen tegen een voorbijganger te vragen even een broodzak te gaan halen bij 'Chez Jeanke'...

IN VERVOERING

Traditioneel trekken de meeste groepen nog altijd te voet op pad. Niets weerhoudt jullie er echter van om (een stuk) op rollerskates, per tandem,... af te leggen.

DO IT YOURSELF – DAY!

Ook genoeg van kilometervreten? Je kan de klemtoon natuurlijk ook leggen op overleven. Zelf een potje koken, een shelter opslaan, een opdracht bij de plaatselijke boer,...

staan hier dan voorop. In plaats van je onderdak te zoeken, bouw je het zelf.

KNISPER KNASPER KNUISJE, WIE KNISPERT ER OP KAMP?

Als je op bivak bent, moet je... **knisperen!** Voor Van Dale is dit een nieuw woord. In heel wat aspi-ploegen is dit een vast onderdeel geworden van het bivakprogramma. Twee of soms ook meer aspi-ploegen die toevallig in elkaars buurt kamperen, beleven tijdens het bivak een gezamenlijke activiteit. Knisperen is misschien ook wel de mooiste gelegenheid om van een tocht of tweedaagse een mega-super-aantrekkelijke activiteit te maken. Wat denk je van een tocht naar een onbekende plaats, waar de verschillende ploegen elkaar moeten uitdagen? Of een tocht met verschillende tochttechnieken, waarbij bij elke nieuwe techniek ook meteen een andere aspi-ploeg wordt meegenomen? Of tweedaagse waarbij er langs verschillende aspi-ploegen wordt gegaan om er een activiteit mee te doen, een trechtertocht waarbij de verschillende aspi-ploegen stilletjes met elkaar vermengd beginnen te raken,...

Vind je tochten toch maar niks, dan kan je natuurlijk ook stiekem afspreken om in een nabijgelegen dorp of stad de verschillende groepen nietsvermoedend op elkaar te laten afstorten verkleed als cowboys en indianen. Bij die cowboys en die indianen kunnen natuurlijk nog tal van leuke opdrachten verzonden worden. Zo moeten de cowboys eerst een soort van wei afbakenen en een koe in de wei zetten (of als jullie in een stad zitten, een uit de kluiten gewassen hond). De indianen moeten een onschuldige voorbijganger volledig in indianentooi aankleden, hem of haar aan de totempaal vastbinden en een regendans rond deze persoon uitvoeren.

Als je wil weten welke andere Chiro's bij jou in de buurt hun tenten opslaan, kun je altijd terecht op het nationaal chirosecretariaat, op het nummer 03-231 07 95 of via info@chiro.be. Je groepsleiding heeft in het bivakpakket nog verdere info en een inschrijvingsformulier voor de Knisper gekregen. Vergeet er zeker niet naar te vragen!

ASPI'DEE

Op driedaagse naar Frankrijk

Tijdens het jaar organiseerden we een aspiuif die veel centjes opleverde. We beslisten om op kamp iets te doen met het geld. Maar wat?

We gingen niet op tweedaagse maar op driedaagse, en wel naar het buitenland. Zo namen we de trein en tram, en liften we tot we in Frankrijk aankwamen. We kampeerden in de duinen en speelden het alom bekende één-tegen-allen, maar nu de eerstejaars tegen de tweedejaars, met opdrachten zoals Frans geld zoeken, een Franse voetbaluitrusting zoeken, Frans ... zoeken, zorgen dat je gewassen bent (niet verplicht), zoek een Franse 'gendarme', en het voor-naamste: 'zoek een leuk restaurantje om te gaan eten', want met het overschot van het geld konden we iedereen nog trakteren. Dat was eens iets anders, en het was lekker!

KRISTIE VAN LOOVEREN,
CHIRO KAART BRASSCHAAT

Exclusief voor aspi's op bivak: EEN SCHEURKALENDER!

Enkele aspi-journalisten schreven:

- ▶ *"De rode draad doorheen je aspi-bivak! Zot, creatief, aanstekelijk en inhoudelijk!"* (L.)
- ▶ *"Een mooi ogende verzameling van mega uitdagingen en doordachte aanzetten voor een gesprek over leiding worden."* (L.)
- ▶ *"Een krachtige bundeling aan ideetjes om aspi's, die voor de keuze staan leiding te worden, een stevige opwarming te bieden en leiding worden als een uitdagend engagement te zien."* (E.)
- ▶ *"Nooit eerder werden vragen als: hoe ziet mijn ideale medeleidster eruit, waarom vind ik net de speeclubbers zulke koddige ventjes, wat komt er bij leider worden allemaal kijken, hoeveel tijd vraagt leiding zijn ... op zo'n natuurlijke manier ter sprake gebracht."* (Wdv.)
- ▶ *"Inhoudelijk, maar doorspekt met leuke weddenschappen, Freek-mopjes en kamphumor."* (L.)

Deze kalender (voorzien van een bondige uitleg) zal eind juni in de brievenbus van (één van) de aspileid(st)er(s) vallen. Voor groepen zonder aspi's is dat bij de groepsleiding.

Laat hem niet op de keukentafel liggen! Het is een ware verademing. Koester hem als een warm cadeau, om te gebruiken op bivak!

WIJ ZIEN HET GROOTS

Een hele dag wandelen, in elk been een hevige kramp, op elke teen een dikke blaar, en dan terechtkomen in een oude boerderij... Je aspiranten hadden het zich waarschijnlijk anders voorgesteld! Waarom laten jullie hen niet eens aankomen in diezelfde boerderij, die voor de gelegenheid is omgetoverd tot een sjiek kasteel (inclusief schilderijen aan de muur en wachters voor de deur!)? Een kasteel waar je alleen nog maar je benen onder de tafel moet schuiven, waar obers een heerlijke maaltijd brengen, waar masseurs vermoeide billen onder handen nemen,...

Op de Brusselse Aspirant werd een nieuwe aspi-hype gelanceerd:

"Yo, de manne," is verdwenen, "Sjamajee," heeft afgedaan. "Toedeloe," was om te wenen en ook: "Wazaa," had maar een kort bestaan.

Onze groet is stukken beter en vergeet je toch nooit meer. Wij gooien dit rechtstreeks in de ether, onze nieuwe groet:

"IK ASPIREER!"

mooi weer

In een bui van late voorjaars-schoonmaak is Pol bezig met het herschilderen van zijn containers: "Een tikkeltje roze hier, en een tikkeltje fuchsia daar..." Zijn park begint meer en meer op een Barbiehuis te lijken. Het is rustig vandaag. Maar oh, toch een bezoeker? Een fietser dan nog wel. Pol neemt de man aandachtig op: klein rond brilletje op de neus, zeker twee meter groot, hij lijkt wel een bonenstaak, zo dun is hij. Pol maakt er altijd een spelletje van te raden wat zijn bezoekers komen brengen. "Zouden het die dikke boeken zijn in het aanhangwagentje achter de fiets? Maar die zien er nog zo goed uit! Of de fiets zelf? Maar hoe moet de man dan terug naar huis met al die boeken? Het zal toch niet...? Nee, dat kan toch niet! Dat kleine hondje met het rode strikje? Nee..." Pol weet het niet. De man komt naar hem toe.

- "Goedemiddag", begroet Pol hem. "Ik ben Pol, het containermannetje. Kan ik u ergens mee helpen?"

- "Euh ja, nee, ik weet het niet," stamelt de man, "Kan ik hier alleen maar dingen komen brengen, of kan ik ook bruikbare spullen komen ophalen? Ziet u, ik ben Kobe, de uitvinder van de mooiweermachine, en ik heb nog materiaal nodig voor mijn machine. Ook een goedemiddag trouwens."

Pol is opgetogen. Eindelijk iemand die zijn spulletjes wil hergebruiken!

- "Wat had u graag gewild? Zoekt u dingen om te rollen, dingen die vlie-

gen, voorwerpen met een F, echt oude dingen die nog mooi zijn, of 'nuttige keukenhulpgadgets die Irma die bij de bocht van de beek woont elke week brengt omdat ze niet weet hoe ze werken?' U zegt het maar!"

- "Goh, wat een keuze," zegt Kobe, terwijl hij zijn ogen de kost geeft aan al die bruikbare dingen. "Maar je hebt toevallig geen container met 'voorwerpen voor mooiweermachines'?"

- "Nee," moet Pol toegeven, "maar daar kan snel voor gezorgd worden." Hij neemt een bordje, schrijft er 'mooiweermachine-onderdelen' op, en plaatst het bij de laatste lege container.

- "Goed, nu kunnen we beginnen zoeken! Wat zit er zoal in die machine van jou?"

- "Ja euh, dat weet ik nog niet," brengt Kobe uit, "want ze bestaat nog niet."

- "Zozo!?" zegt Pol, "En hoe wil je dan dat je mooiweermachine eruitziet? Wat doet dat ding, eigenlijk?"

Dat had Pol misschien beter niet gevraagd, want Kobe geraakt nu helemaal op dreef. En er volgt een lange en ingewikkelde uitleg: "Kijk, ik bewijs graag dingen. Daarom ben ik ook uitvinder geworden. Ik wil dingen uitvinden om te bewijzen dat het mogelijk is. Nu... in de zomer loopt iedereen altijd maar te zeggen dat het toch zo'n mooi weer is, maar hoe bewijs je dat? Ik wil dus met mijn mooiweermachine allemaal formules maken en

toepassen, en testen die bepalen wat mooi weer is. Als de machine er dus in slaagt om een definitie te formuleren van mooi weer, dan kunnen we achteraf die formule doorgeven aan het KMI. Zij kunnen ons dan zeggen wanneer het mooi weer wordt, want nu is dat toch dikwijls maar een ingewikkelde soep, hé, vind je niet? De ene zegt dat het mooi weer is, voor de andere is het te warm. Of het regent en dan klagen de mensen over al die nattigheid, maar de boeren voelen zich in hun nopjes omdat hun aardappelen dan beter groeien."

Pol staat er wat verdwaasd bij.

- "Asjemenou! Dat is niet zo eenvoudig, denk ik, maar ik heb een plan. Vanaf nu gooi ik alles wat ik denk dat bruikbaar kan zijn voor de mooiweermachine in de nieuwe container. Jij kan elke week eens komen kijken, en op die manier kan je stukje bij beetje die fantastische machine van je bouwen."

- "Dat is een fantastisch plan, Pol. Tot volgende week!"

Vanaf dat moment bekijkt Pol elk nieuw voorwerp in zijn containerpark met de nodige aandacht. Dat deed hij voordien ook al, natuurlijk, maar nu doet hij het nog aandachtiger. Af en toe komen er ook wel eens chirokinds mee naar het containerpark, als mama of papa een oude zetel of een kapotte friteuse naar het containerpark komen brengen. Telkens opnieuw

hoort hij hen enthousiast vertellen over dat fantastische bivak dat er binnenkort aankomt. En dat ze hopen dat het mooi weer zal zijn.

Langzaamaan groeit er bij Pol een idee. "Wat als die uitvinder er nu eens wat spoed achter zou zetten? Dan konden ze de machine testen op bivak!"

Wanneer Pol zijn idee voorlegt aan Kobe, vindt die dat prima. "Eindelijk mensen die geïnteresseerd zijn in één van zijn uitvindingen! Prachtig toch, niet?" Samen gaan ze op een vrijdagavond naar de leidingskring en vragen of ze mee mogen op kamp. In ruil voor de gastvrijheid van de Chiro zullen Pol en Kobe elke dag patatten jassen en er bovendien voor proberen te zorgen dat het mooi weer wordt op bivak. De leiding vindt dat een heel mooi voorstel. Pol en Kobe weten namelijk (nog) niet dat de Chiro wel 250 leden heeft die allemaal meegaan op kamp en dat ze op bivak minstens twee keer frietjes eten...

En dan enkele maanden later. Pol en Kobe zijn mee op bivak. Na hun dagelijkse drie uur patattenjassen, zetten ze telkens de machine in gang. Er klinkt geborrel en gefluit, radertjes draaien, lampjes knipperen, en elke dag slikt de machine massa's gegevens in: de temperatuur, de luchtvochtigheid, de hoeveelheid neerslag, het aantal uren zonneschijn. Ook de chirokinderen mogen hun steentje bijdragen. Ze drukken op een paar knopjes en 'floep', de machine weet of het

mooi weer was of niet. De test duurt het hele bivak.

Tien dagen later blijkt het drie keer geregend te hebben, en twee keer heel hard gewaaid, één keer is alles overstroomd, was iedereen de derde dag verbrand van de zon, was het 's nachts heel erg koud maar scheen de zon ook dikwijls. Pol was – uiteraard!! – blij dat de machine zo goed werkte, want het had toch zo mooi geregend, zo melodieus gewaaid en zo tintelend geschieden. Kobe had eigenlijk op wat meer zon gehoopt. Al bij al had hij namelijk niet zo erg veel verschil gezien met andere jaren. Misschien werkte de machine helemaal niet? Maar algauw legde hij zich neer bij de mening van de meeste chiroleden. Tien dagen zon zouden ze namelijk maar niets vinden, dat zou saai zijn. Niemand zou er nog op letten. Een beetje afwisseling maakt net dat je geniet van alle weersomstandigheden. Bovendien zorgen regen en harde wind ervoor dat spelletjes voor in de zon plots veel leuker worden.

Kobe en Pol waren tevreden: het weer, gemaakt door hun machine, was mooi weer!

De internationale werking van de Chiro onder de loep

Deze keer bieden we jullie geen snoepreisje aan naar één of ander land in Europa of daarbuiten. Zo'n snoepreisje, of ook wel 'inleefreis' of 'uitwisseling' genaamd, organiseren de werkgroepen Europa, Zuid-Afrika en Latijns Amerika namelijk niet zonder reden.

Met dit artikel willen we jullie de visie van de internationale commissie (IC) van de Chiro eens uitleggen. Wat zijn de doelstellingen van de internationale werking binnen Chiro? En hoe denken we die te bereiken met de activiteiten van de IC en haar werkgroepen?

Chiomensen reizen niet naar Paraguay, Zwitserland of Zuid-Afrika om een T-shirt uit te wisselen. Nee, we willen er vooral 'vrienden maken'. Contacten leggen met jeugdbewegingsmensen uit andere landen is namelijk tof, spannend, leerrijk, ... en zoveel meer, dus zeker de moeite waard! Wanneer chiromensen de kans krijgen om aan zo'n uitwisselingsproject deel te nemen, kunnen ze dit gevoel ook beleven. En dan krijg je zeker zin in meer! Hoe zit hun cultuur in elkaar? Hoe denken zij? Je krijgt een zicht op de verscheidenheid bij mensen, en beetje bij beetje word je een 'bewuste wereldburger'. Dat houdt in dat je die verschillen kan aanvaarden en respecteren. En dat willen we bereiken. We willen chiromensen de kans geven de culturele verscheidenheid van de wereld te leren kennen en hiervan een positieve ervaring maken. Zo willen we openheid creëren voor de culturen rondom ons en voor een multiculturele samenleving. Dat wil niet

zeggen dat we na een reisje Zuid-Afrika plots allemaal op onze blote voeten moeten gaan lopen of een geit moeten slachten in de achtertuin om het hoofd te koken in een grote pan. Die openheid moet ervoor zorgen dat we van elkaar kunnen leren.

We roepen chiromensen hiermee ook op tot internationale solidariteit. Maar let wel, Chiro moet niet aanzien worden als 'spulenhulp'! De rest van de wereld is voor ons geen goedkope kringloopwinkel.

Om dit alles te bereiken, moeten we een internationale uitwisseling goed aanpakken.

Daarom gaat aan onze uitwisselingen heel wat voorbereiding vooraf. We besteden aandacht aan kennisgeving met de organisatie waarmee we uitwisselen, aan het opbouwen van een realistisch beeld van de te verwachten ervaring, en aan het attent maken op en het omgaan met cultuurverschillen. Uiteraard staat deze voorbereiding in verhouding tot de aard van uitwisseling. Na de uitwisseling komt ook de nawerking. Elke deelname aan een uitwisseling gaat gepaard met een verwerking, waardoor de ervaringen met een groter chiropubliek kunnen gedeeld worden. Dit kan door een artikel in Dubbelpunt, een uitgewerkt spel, een workshop, ...

De IC zet allerlei uitwisselingen op, lange en korte, verre en dichte, naar ginder of naar hier, ... Je vindt ons aanbod telkens in Dubbelpunt en in de Grasduiner. En als je erover leest, dan kan ook jij mee! Neem dan contact op met Wim Selderslaghs: 03-231 07 95, WimS@chiro.be.

België – Bosnië: 10-10, een ongelooflijke ervaring

Na 10 snikhete dagen met alleen koud water, een onbegrijpelijke taal rond de oren en daarna nog 4 zwetende dagen in de bus, waren we moe maar voldaan. We vonden toch nog een beetje energie om aan dit artikel te beginnen. (Het geluk is met u!)

In Bosnië, meerbepaald in Konjic aangekomen, stonden de plaatselijke scouts ons al op te wachten met de pivo's (= bier) in de hand. Het ijs was al snel gebroken. Met Engels en gebarentaal sloegen we er ons wel door. Diezelfde avond showde Claus (één van onze 'busdrivers') zijn extreme rijkunsten in de smalle Bosnische straatjes (terwijl alle passagiers hun hart vasthielden). We sliepen in de plaatselijke school en vertrokken 's anderdaags naar de plaats van bestemming: "The lake". Daar ontmoetten we de rest van de scouts.

De eerste week stond volledig in het thema van de Bosnische scouts. We leerden er de Bosnische cultuur kennen en aanvaardden, zoals: Franse toiletten; erg meelevende, verantwoordelijke en behulpzame mensen; jongens mogen er niet poetsen en meisjes mogen er geen zwaar werk leveren. Het Bosnische voedsel (bvb. maïspap en yoghurt) en het snikhete weer kenden we ook al snel.

De Belgische en de Bosnische dag waren voor ons natuurlijk de indrukwekkendste. Tijdens de Belgische dag leerden we de Bosnische scouts allerhande spelen en liedjes, zoals we die in de Belgische jeugdbewegingen onder handen nemen: verkrachttertje, het grote evenwichtsspel, allerhande vertrouwensspelen en kennismakingsspelen, spelen op de bruine zeep, honkbal, hockey,...

Tijdens de Bosnische dag waren de activiteiten en gewoonten van de Bosnische scouts aan de beurt. Al om 7u werden we gewekt en binnen de 10 minuten moesten we paraat staan voor de vlaggenroet. Bij het liedje 'Alive' van Pearl Jam moesten we verzamelen, het begon al met och-

tendgymnastiek ... lopen ... pfff. Vervolgens kregen we een 10-tal minuten de tijd om onze tenten netjes te leggen, want die werden gecontroleerd tijdens het ontbijt. Na een stevig ontbijt kwamen we in vier groepen terecht. Bij de één leerden we EHBO, bij de ander kaart en kompas lezen, bij een derde knopen leggen, en ten slotte boodschappen per vlag doorseinen en lezen. Bij deze laatste leerden we 3 woorden, nl. help, peace en food.

Al deze dingen moesten we onder de knie krijgen, wilden we "messenger" worden. Enkele opdrachten: een hele namiddag zwijgen, een briefje verstoppertje ergens in je kleren en ervoor zorgen dat ze het niet kunnen vinden (ze krijgen 2 minuten de tijd), 2 uur overnachten in het donkere bos, een mijnenveld lopen (met kaart en kompas lopen dus), EHBO, vlaggen en knopen worden ondervraagd, en ten slotte nog het meer overzwemmen met allerhande zwempoeven. Als je ergens niet in slaagt, dan val je af en krijg je een straf (best wel grappig, die Bosnische straffen).

De Bosnische scouts zijn ook heel erg in de weer met het opbouwen van hun kampplaats, ze doen dat goed.

Zo willen we jullie er wat op verlekken. We hebben ons daar goed geamuseerd en de mensen waren bangelijk. We zullen dit nooit vergeten, en hoogstwaarschijnlijk nog teruggaan.

BOSNIA, WE'LL COME BACK !!!

Hierbij vind je de ode die we schreven voor Mirza, de groepsleider van de Bosnische scouts van Konjic.

Ode aan Mirza

(op de melodie van 'Vlaanderen boven' van Raymond van het Groenewoud)

*We came on the bus
And you welcomed us
As if we were your friends
You gave us some food
And we got in the mood
And we slept inside our tents*

*Now we don't want to go
Cause we like it here so
With a pivo in our hand
We made you this song
So let's all sing along
As loudly as we can*

*Refr.
Bosnia Bosnia
In the land of Neretva
Where our sun will always shine
And the people are oh so fine
Bosnia Bosnia
Oh we really like Looza
Mirza is our man
And we'll come back again*

*A Belgian day, a Bosnian day,
Nerma and Yasmin
We call him Maka
They learned us stuff,
They made us puff
With them you always win.*

JELLE EN MARTIJN VAN
CHIRO TIJL EN NELE (HARELBEKE)
KIM EN VINCENT VAN CHIRO OPSTAL
MARJAN VAN CHIRO JOKE SCINDAL
KATRIEN VAN CHIRO HOJE HOMBEEK
KAREN VAN CHIRO ZARREN

De Groot-Onderhoud-Rubriek

Definitie volgens het Groot-Onderhoudwoordenboek:

Kookouders: (m/v), 1 "Steun en toeverlaat. Niet alleen op kamp, maar gedurende het hele jaar." 2 "Zorgen voor eten. Helpen je bij problemen. We kunnen er altijd op rekenen." 3 "Het zou ideaal zijn als ze zich enkel met de keuken bezighielden op kamp." 4. "Een kookploeg op kamp is héél tof, maar ze mogen zich niet te veel moeien met activiteiten, LK's, ..."

De kookouders zijn vaak één van de meest positieve en belangrijke netwerkpartners, zo vertellen groepen ons in het Groot Onderhoud. Ze zijn dan ook veel meer dan een groep mensen (ouders, oud-leiding of kennissen) die het eten verzorgen op bivak. Ze zijn een soort ouderfiguur voor de leden op bivak, zij zijn een steun en hulp voor de chirowerking het hele jaar door, ze hebben een goede band met de leiding en leden, ... Maar soms 'bemoeien' ze zich te veel met het chirogebeuren... Eens horen wat een rasechte kookmoeder ervan denkt:

AFLEVERING 9:

"MEER BALLETTJES IN DE SOEP!"

Hoi Héléne (al 21 jaar kookmoeder bij Chirojongens St.-Tarcitius, Diegem), wat vinden jullie nu zo plezant aan kookouder zijn? Waarvoor doen jullie het?

► Voor de fijne sfeer tussen proost, leiding, leden en kookouders. Om met jonge mensen 10 dagen lang samen alles beleven. Zo blijven wij ons jong voelen, al voelen we ons na het kamp meestal niet meer zo jong... Er wordt gewerkt, maar ook veel plezier gemaakt: af en toe mekaar een poets bakken, 's avonds gezellig met al de bivakouders en proost met een drankje een babbel slaan, samen groenten wassen, een gezelschapsspel doen, ... soms tot in de vroege uurtjes. Het is fijn dat de leiding regelmatig in de keuken een babbel komt slaan in de loop van de dag of 's avonds. Ook de leden, zowel groot als klein, komen graag een praatje doen. De leiding komt over sommige dingen onze opinie vragen of vraagt om te helpen bij activiteiten (bvb. de bivakaandenkens maken). De leiding staat altijd klaar als we iets vragen om te doen in de keuken (bvb. zware potten verzetten als de kookvaders niet aanwezig zijn). Dit alles geeft een gevoel dat je erbij hoort en niet alleen komt om eten te maken.

Zien jullie soms dingen gebeuren die jullie liever niet zien?

► Soms wel, bijvoorbeeld de ruige – en voor mij nogal gevaarlijke – spelen, zoals van een brug in het water springen. Ik zie dat waarschijnlijk anders dan de leiding. Ik zie misschien meer het gevaar omdat ik een ouder ben? De eerste jaren had ik er minder problemen mee. Maar ook dat na enkele dagen de platte rust te lang duurt omdat de leiding zelf slaapt, dat de leden soms zonder leiding aan 't spelen

zijn terwijl de leiding in de leidingstent zit, dat de diensten niet altijd gedaan worden door de afdelingen, ...

En wat doen jullie daar dan mee?

► Ik probeer mij niet echt te moeien, denk ik toch, maar als we samen zitten met de leiding zeggen we wel onze mening. Mocht er iets ernstig gebeuren, zouden we wel ingrijpen, denk ik. Maar tot nu toe is dat nog nooit gebeurd.

Doen jullie ook tijdens het jaar nog dingen voor de Chiro?

► Ja, en vaak gaat het dan weer over keukenspelletjes. Maar soms ook andere dingen: de mis helpen opstellen voor Christus Koning, in de namiddag maken we dan koffiekoeken en chocolademelk klaar en doen we de afwas, we verzorgen de keuken op de eetdagen, de barbecue op de chirofeesten, we koken op afdelingsweekends en het oud-leidingsweekend, we typen teksten voor het Chiromanneke (ledenblaadje), enzovoort.

Nog een laatste prangende vraag: hoeveel balletjes doen jullie in de soep?

► Er worden zoveel balletjes gerold en gebruikt tijdens het kamp (vol-au-vent, balletjes in tomatensaus, koude balletjes voor op trektocht) dat we geen goesting meer hebben om nog meer balletjes te rollen. Eens kwam een sloeber thuis van bivak en zei dat hij soep met balletjes met puree gegeten had. Het was balletjes in tomatensaus met puree. Onze saus was waarschijnlijk een beetje te lopend. Vandaar geen balletjes in de soep.

Dankjewel Héléne, en veel plezier op kamp deze zomer!

Koekeloere Haantje,
't Is tijd om op te staan.
Mama is al lang beneden.
De broodjes zijn gesneden.
De koffie is al lang gezet.
Allemaal uit bed!
Tudeledee, Lomme, Floor, Jan, Griet
& Sam
P.S.: Chiro Korneelke rules, daarmee
ook de groetjes.

Vele groetjes aan alle bakvissen
van het 100% bakvis-team xxx

De Stamgasten geven een tour-
nee, voor hun groepsleiding en
veebee! Dante, Brenda, Els en
Bart, goe bezig! Kusje naar
keuze, Engelbert, Pierre, Guido,
Ludo, Davy, Karel, Rinus, Lesly,
Timmy, Tony, Laurent, Geert,
Nestor, Korneel, Isidoor, Stefaan,
Lodewijk, Lennert, André en
Kenneth.

O bella ciao, bella ciao,
bella ciao ciao ciao! SB2
West-Vlaanderen... vrolijke
vrienden!

Ik zou graag vele groetjes willen
doen aan iedereen van SB2!!
Mensen, 't was super!!! PIET
KONIJN!!!! *flapperflapper*
Groetjes van Britt, Chiro Sas
(Bredene)

Goeiendag
Wij, 'Chiro Herselt'-tiptiens, zijn hier op keti-bivak en we hebben ons
bijster goed geamuseerd. Natuurlijk vonden we het superspijtig dat
onze leidster Katrien er niet bij kon zijn, maar gelukkig was Mieke er
nog om de Herseltse leiding te vertegenwoordigen. En natuurlijk heeft
de leiding van onze leefgroep ons verdriet ook direct weggenomen.
Merci, 'Stoffel', Jef en Sarah en natuurlijk ook de rest van de leiding
en onze mede-keti-bivakisten... Vriendelijke groeten, en/of hoogach-
tend, Hanne, Sanne, Karolien
P.S.: De Herseltse tiptiens zijn geweldig!

Wij van Chiro Komkomerin,
Lembeke, willen via deze weg
local hero en Chiro Broechem het
allerbeste wensen. Onze eigen
leidingsploeg wensen we alle suc-
ces toe bij de komende examens
... en vooral: doe op zondag voort
zoals je bezig bent, Speelgroetjes,
de groepsleiding. Bram de super-
man en de grote van Deckers.

Voor de allerliefste leidstertjes van
Don Bosco wilden we even zeggen:
"Het weekend was mega, onvergetelijk
gewoon!" We hopen dat de groeps-
sfeer nog lang zo blijft! Van zangertje,
bobonne, mamaloezie en muyneckie.

Hallo
Bij deze willen we groetjes doen aan
alle mensen met een "kasse" + de jon-
gens van Gullegem. Wingene was er
ook, alsook Aalbeke, waardoor het SB
zeker geslaagd is. We hebben ons
goed geamuseerd met Gullegem, 't
zijn uiteindelijk toffe gasten. Groetjes,
Ine, Lieve, Barby & Wingene.

Schotse Bergen
Sexy Boys
Slechte Boef
Super Begeleiding
Schotse Bossen
Sociale Beleving
Kortom, SB 1 was de max. Groetjes,
Egbert, Willem, Griet, Dick, Hein, Lode,
Niels, Stijn Konijn en Stefanie.

Gewest ZIP wenst al haar groe-
pen een zalig, deugddoend, zin-
derend, veilig, speel-goed en
supergeslaagd BIVAK toe! Tot
ZIPs, xxx ... De ZIPploeg

Aan Ellen, Leen,
Pieter Pan, Johan,
Erwin en Pieter Peter:
deze keer mag iedere-
een het weten. Chiro
Dolfijn bestaat, leeft en
amuseert zich in de
Seefhoek enkel en alleen
dankzij jullie inzet. En
daar ben ik jullie, samen
met alle "gasten" van de
Seefhoek, heel dankbaar
voor! En dat is niet van-
zelfsprekend (...). En bin-
nenkort dan nog zo'n kamp!
We gaan dat goed doen!
Dolfijne groeten van jullie
allergrootste pinkel. P.S.: en
Kobe, gij moet volgend jaar in
Chiro Dolfijn komen!

Hier vanop keti-bivak, solide
groeten aan de sloepie-leiding
die erbij was op SB II van ver-
bond Kempen. Pieter, we love
you, maar we wachten nog
altijd op je reünie! Wim

Mercikes voor 't schoon skottisch
SB2 van West-Vlaanderen ... ge
hebt da allemaal goe gedaan ...
het ga junder goed. Bertrand
Roelens

Aan de begeleiding van
Aspitrant 2003 Antwerpen:
bedankt voor jullie ongelofe-
lijke inzet en enthousiasme!
En niet vergeten: "Wi zin
belahelik, wi zin belahelik!"
Maarten en Bert

Bij deze wil ik Chiro Vannoos in
Kleit, Nazoena in Waarschoot,
Ommekeer en Sint Jozef in Eeklo,
Sleidinge (meisjes), Broechem en
Komkomerin in Lembeke bedanken
voor hun medewerking aan mijn
scriptie. U was geweldig.
Groetjes, Bram Vermeulen.

Groetjes aan alle
superketi's op het
superste keti-bivak van
... gewest
Kwarekkeeee!
Gegroet, zuster Helena
& vader Josephus

Een wonderbaarlijke mede-
deling. Wij willen graag lij-
den Garry Vanvoorden
bedanken voor zijn jaren-
bedanken voor onze klei-
lange inzet voor onze klei-
ne kindertjes. Hij is onder-
tussen 30 geworden en
blijft vol overgave alles
voor ons doen. Hij blijft er
zelf heel bescheiden bij,
want volgens hem kan hij
dit alles blijven doen door-
dat hij veel tijd heeft op
zijn werk. Dat telt niet
voor ons. Zoveel inzet
en anciënniteit moet
eventjes in de spots
gestaan hebben.
Langs deze weg willen
we hem graag onster-
felijk maken in Alken.
Groetjes, Chiro Alken

SPEELGROET
MUSEUM

ZOEKERTJES

De leden van Chiro Dolfijn, Antwerpen-Noord, zijn dringend op zoek naar **TOFFE LEIDERS EN LEIDSTERS** voor het hele volgende chirojaar. Zin in een chirogroep waar het iets anders loopt: om de twee weken op zondag, maar dan wel met de nodige uitdaging, de sfeer van de stad en de ervaring met de multiculturele omgeving? Lijkt het jou wat? Neem zeker contact op met onze leidingsploeg. Wij zouden heel blij zijn met je interesse! Bel, schrijf en laat ons iets weten, (liefst) voor augustus. Lea, Eikblokstraat 106, 2100 Deurne, 03-324 96 38, van_litsenborgh_lea@hotmail.com.

Gevraagd: ZEVEN SENIOR-PATROUILLETENTEN voor 21 tot 31 juli 2003 voor Chiro Hofstade, met kampplaats bij Houffalize.

Ben je nog op zoek naar **TENTEN VOOR FUIVEN, KAMPEN OF WEEKENDS?** Chiro St.-Lambrechts-Herk verhuurt tenten. Ze hebben fuif/feest/eet- en slaaptenten in meerdere formaten. Voor alle informatie over prijzen en data: bel of mail Joachim Makein, 0496-15 08 14, yetimeister@hotmail.com.

De oud-leiding van Chiro Sint-Amands verhuurt haar **TENTEN**. We hebben er zes stuks van 3m lang en 6m breed, die we in verschillende combinaties aan elkaar kunnen zetten. We komen ze zelf zetten op jouw kampplaats en daar ook afbreken. De eerste 10 dagen van juli en de hele maand augustus zijn ze nog vrij. Voor meer

info: koendekinder@wanadoo.be of 0478-45 42 55.

Chiro Vorselaar is ijverig op zoek naar een **KAMP-PLAATS** voor 11 tot 21 juli 2004 met binnenslaapplaats voor een 60-tal personen én voldoende tentengrond. Reageren kan bij VB Ivan: ivan_pluym@yahoo.com of 014-51 75 75.

Chiro St.-Lambrechts-Herk wil hun **KAMPWEI** in Neerpelt voor 14 tot 28 juli 2003 doorverhuren. Richt je tot Dimitri Adons, 0496-99 15 00.

Hey kampfreaks, zijn jullie op zoek naar een toffe **KAMPPLAATS?** Wij, Chiro Si-Jo van Heide-Kalmthout in de Noorderkempen (het enige echte Suske-&Wiske-dorp), verhuren tijdens zomer en weekends onze lokalen. Wat er hier te beleven valt? Er is hier ongehooflijk veel plaats om te ravotten in de Kalmthoutse hei (op 100 meter van ons lokaal), bossen om je in te verstoppen ... Wat heb je nog meer nodig? Info: Fam Laenen, 03-666 61 06, r.laenen@vbh.be. Tot binnenkort, Chiro Si-Jo van Heide.

Nog op zoek naar een **KAMPPLAATS?** Jeugdheem De Populier, een uniek plekje in het hart van de Vlaamse Ardennen, heeft nog 110 bedden vrij voor de laatste 10 dagen van augustus 2003 en 2004. Bel 09-360 16 34.

FAMILIENIEUWS

TROUWEN? JAI!

Op 7 juni 2003 stapt er een chirokoppel in het huwelijksbootje: **Bert Nijssen**, oud-chiroleider van Ludi en oud-gewestleider van Raffifant, trouwt met **Ilse Peters** van de Kaleicommissie. We wensen hen heel veel plezier, zodat het voor hen een onvergetelijke dag mag worden. Alvast proficiat en dat verdient een dikke zoen, meloen!!! De gewestleiding van Raffifant, de Kaleicommissie en heel verbond Limburg.

ZIJ BREIDEN UIT!

Ineens was ze eruit, die lieve kleine spruit. Zij zagen het wel zitten, en noemden haar **Jytte**. Jytte werd op 31 maart 2003 het eerste kindje van Natascha Lins en Koen Op de Beeck (VB's van Chiro St.-Dionysius, Putte, en Chiro Don Bosco, Putte-Grens). Wij wensen hen samen heel veel geluk!

AFSCHEID NEMEN

Eenvoudig en oprecht, vol goedheid was je leven, jouw edel hart heeft ons zoveel gegeven... Te vroeg ben je ons ontnomen, maar in ons hart blijf je altijd wonen ... Op zondag 13 april 2003 gingen **Elke Crois** en **Dieter Bechtold**, leiding bij Chiro WAWW, Brugge, veel te vroeg heen. Begeleid hen met de mooiste herinneringen die je aan hen bewaart...

GESPROKKELD

BERICHTEN UIT DE BUITENWERELD

LOSLOPEND WILD: KRACHTVOER VOOR KAMPORGANISATOREN

Mogen we zwemmen in het Albertkanaal? Moet ik het kamp aangeven op het gemeentehuis van de kampgemeente? Is de kamphuiseigenaar altijd verzekerd tegen brand? Moeten kinderen hun SIS-kaart meenemen op kamp? Mogen we op tocht een natuurgebied doorkruisen? Zijn er verplichte onderdelen in een huurcontract voor een kampplaats? Mogen kinderen per drie op een bank in de autocar? ... Help! Ben ik een slechte kampverantwoordelijke als ik dit niet allemaal weet? Neen.

Maar wanneer je een bivak organiseert, moet je je wel informeren! Daarbij bots je op een hele reeks wetten, decreten en reglementen. Op de koop toe zijn die in Vlaanderen soms anders dan in Wallonië.

LOSLOPEND WILD: EEN MUST OP JE BOEKENPLANK

Om je een houvast te geven, zijn alle spelregels van de kamporganisatie gebundeld in het boek: 'Loslopend wild. Spelregels voor de organisatie van een jeugdkamp'. Het boek verzamelt en verklaart op een gestructureerde manier de wetten, decreten en reglementen voor een veilig en milieuvriendelijk kamp, en dat voor de Vlaamse, Franstalige en Duitstalige gemeenschap. Het bevat geen moeilijk te begrijpen wetteksten, maar duidelijke uitleg op maat van een jeugd-leid(st)er. Het is een handige gids bij de voorbereiding, maar ook tijdens het bivak kan het van pas komen. Daarnaast krijg je een eindeloze reeks tips rond de kamporganisatie. Waar kan ik tenten ontlenen? Waar vind ik adressen van kampplaatsen? Welke documenten neem ik mee in mijn kampadministratie? Wat mag er niet ontbreken in de EHBO-koffer? Hoe kun je veilig fietsen in groep? ... Er staat ook een lange lijst nuttige adressen en voorbeelddocumenten in. Je vindt dit eerste deel van 'Loslopend wild' vanaf juni in De Banier, je chirowinkel!

LOSLOPEND WILD: DEEL 2

Een tweede deel is in voorbereiding: 'Loslopend wild. Milieuvriendelijk en energiezuinig op jeugdkamp.' Het wordt een praktijkboek voor de bivakorganisator en de begeleiding. Naast tips om het kamp milieuvriendelijk in te richten en om energie te besparen, bulkt het boek van activiteiten voor kinderen en jongeren, met dezelfde invalshoek. Dit deel van 'Loslopend wild' wordt verwacht in het najaar van 2003.

Luister eens wat meer naar een boek ...

De Luisterlezerbus is een ingerichte multifunctionele ruimte. Theater, vertelkunst, literatuur, muziek en expressie worden er gecombineerd. Zo ontstaat een heerlijke mix van speel-, lees- en luisterplezier.

De bus kan ook gebruikt worden voor een tentoonstelling of voor doorlopende activiteiten, voorstellingen en workshops. Het is een plaats waar kinderen zichzelf kunnen en mogen zijn. Ze leren speels de wereld ontdekken. Uiteraard genieten ze ook van het spel en de ontspanning.

Op de bus beleven kinderen plezier aan lezen, kijken, luisteren ...

Ondertussen krijgen ze ook belangrijke waarden mee, zoals:

- ▶ respect voor elkaar,
- ▶ zorg voor de natuur en de aarde,
- ▶ samenhang én durven opkomen voor zichzelf,
- ▶ naïviteit en creativiteit,
- ▶ gevoel voor humor en relativering,
- ▶ interesse in het ruime culturele leven ...

Momenteel loopt er onder meer een programma rond dieren, circus en zigeuners.

Meer weten? De Luisterlezer v.z.w., Borstelsstraat 44, 3010 Kessel-Lo, tel. 016 - 25 85 93, fax 016 - 25 38 09, gsm 0479 - 21 85 15, www.luisterlezer.be, info@luisterlezer.be.

LIEFDE ONTDEKKEN - VREUGDE GEVEN - VAN HET LEVEN GENIETEN

In hartje Pyreneeën kunnen jongeren van 16 ... 19 ... 25 ... 30 ... jaar een 14-daagse beleven!

Drie opeenvolgende fasen:

- ▶ een tijd van menselijke en spirituele voorbereiding: vier dagen om elkaar te leren kennen, om zich te bezinnen, te ontspannen en over een thema na te denken;
- ▶ een tijd om de valide en minder valide bedevaarders een dienst te bewijzen en om ze te begeleiden;

- ▶ een tijd om zich in de Pyreneeën te ontspannen, te bezinnen en dat wat er beleefd werd te evalueren; ... en dat alles in een vrolijke stemming, in een geest van vriendschap, vreugde en vakantiesfeer.

Wanneer?

- 13-27 juli 2003 (19 jaar en ouder)
- 7-20 augustus 2003 (16 tot 19 jaar)
- 10-24 augustus 2003 (19 jaar en ouder)

Waar? In Puypéroux, Echourgnac of Massac-Séran en Lourdes.

Prijs? € 290,00 (De prijs mag in geen geval een beletsel zijn om deel te nemen)

Contact? Père Joseph Toussaint (Don Bosco), Rue des Wallons 61, 4000 LIEGE, 0472-27 08 60, Gaby Pinckers, 087-78 82 44.

«La vie est un peu de temps pour apprendre à aimer.» (Abbé Pierre)

NATIONALE

STARTDAG

2003

in

Mechelen

13 september

**Start om 10u30 aan het station
Einde om 19u00 op de grote markt**

meer info WWW.CHIRO.BE

VORMING

TOCHTENBIVAK IS ...

MET EEN TOCHTENBIVAKHART
TERUG NAAR HUIS GAAN

TOCHTENBIVAK 2003

- Wat?** Een 7-daagse cursus waar het bivakleven en verschillende tochtvormen ruime aandacht krijgen. We gaan natuurlijk ook zelf op tocht vanuit een vast stekje.
- Voor wie?** Chiroleiding die IK en SB gevolgd heeft en minstens 18 jaar wordt in 2003, OF die de basisvorming niet gevolgd heeft, maar minstens 19 jaar wordt in 2003.
- Attest?** Samen met een andere cursus uit de voortgezette vorming en een stage in je groep, geeft het Tochtenbivak recht op het attest "Hoofdanimator in het jeugdwerk".
- Wanneer?** Van 23 tot en met 30 augustus 2003. We verwachten dat iedereen de volledige cursus aanwezig is.
- Waar?** Een mystiek plekje ...
- Inschrijven:** Vul als de bliksem het strookje in en stuur het naar: Chirojeugd Vlaanderen, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen Wij sturen je dan een factuur voor een bedrag van € 87. Betaal die zo vlug mogelijk, en je bent bij de gelukigen!
- Nog vragen?** Neem je telefoon en bel naar Tina Pauwelyn: (0498)81 84 79.

Inschrijving TTB 2003

AD-nummer: _____
naam: _____
voornaam: _____
adres: _____
_____

postnummer: _____
gemeente: _____
telefoon: _____
geboortedatum: _____
groepsnaam: _____
stamnummer: _____

Aanvraag vrijstelling stempelcontrole: ja nee

Ga mee op het ZOMER-ESBEE van verbond Limburg

Dat een eSBee een onvergetelijke ervaring is, kan elke deelnemer je wel vertellen. En een eSBee in de zomer is extra plezant! Is er een Aspirant, dan gaat verbond Limburg in de zomer op eSBee. Dit jaar doen ze dat van 2 tot 6 juli in Heusden-Zolder.

Wie mag er mee?

Iedereen die op leKaa is geweest of 18 jaar wordt in het lopende kalenderjaar, een petje, zonnebril en een fles zonnecrème heeft.

Wat krijg je op je boterham geschoven op zo'n zomer-eSBee?

Natuurlijk salami en choco, maar ook een ruim aanbod aan chirothema's (wie ben ik in mijn afdeling, waar sta ik in mijn leidingsploeg, wat leeft er allemaal in het grote chirolandschap ...).

Attest?

Wie leKaa en eSBee volgt, krijgt na een stage in de eigen chirogroep het attest van animator in het jeugdwerk.

Inschrijven?

Dat kan onmiddellijk na het lezen van dit artikel op het Limburgse chiro-secretariaat. Bel even naar Liesbeth (011)21 22 56 of mail naar RegioLim@chiro.be.

De startdagwerkweek

Op 13 september flappert de chirovlag aan het Mechelse stadhuis. Ja, de nationale startdag vindt dit jaar plaats in de stad! Wie toch nood heeft aan hun jaarlijkse dosis Hoge Rielen-geur, kan die opdoen tijdens de startdagwerkweek!

Van donderdag 21 augustus tot zondag 24 augustus 2003 mag je van ons gratis verblijven in de Hoge Rielen, in ruil voor jouw hulp. Wij vinden klusjes voor ieders talent, van knutselen, naaien, timmeren, verven, tot helpen koken...

Iedereen is welkom: leiding, aspi's en keti's, je broer, je lief, ... ook dagjesmensen!

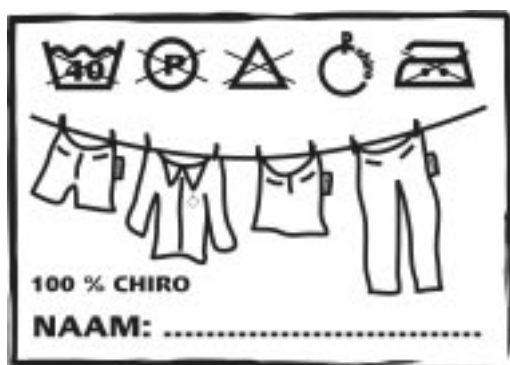
Schrijf je gewoon in!! Dan voorzien we eten en een bed! LeenV@chiro.be, 03-231 07 95.

Een ludieke voorbereiding op leiding- worden, een must?

Met onze scheurkalender voor aspi's op kamp willen we hier een handje bij helpen. Meer nieuws hierover vind je op de aspi-pagina's. De kalender zelf valt binnenkort in je bus. Bij groepen zonder aspi's komt de kalender in de bus van de groepsleiding terecht. Je beslist zelf of je er met je keti's rond werkt of niet.

VUIL & PROPER

Linnenzak: binnenkort in De Banier!

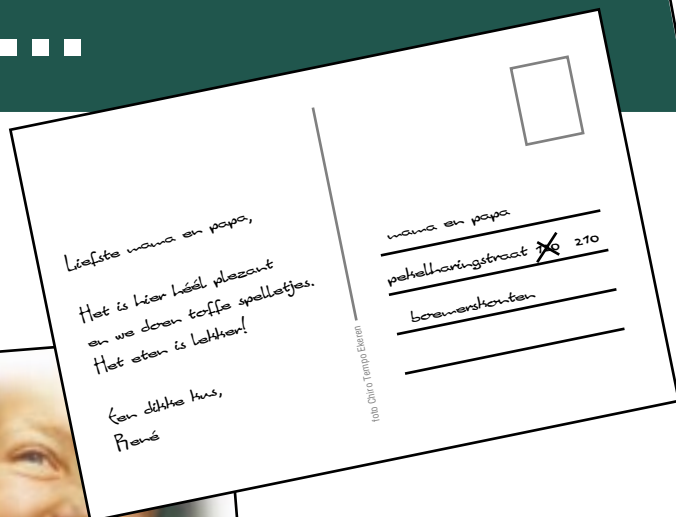
Wonderlijke wiebels,

om die leuke tijd nooit meer te vergeten!

(een volledige werkbeschrijving vind je in de bivakkrant, vraag ze aan je groepsleid(st)er)

de groeten...

Aalst, Molenstraat 65,
tel. 053 70 13 80
Antwerpen, Kipdorp 30,
tel. 03 202 24 71
Brugge, Ezelstraat 69,
tel. 050 33 86 51
Brussel, Kolenmarkt 85,
tel. 02 511 44 31
Gent, Kwaadham 26,
tel. 09 233 87 87
Hasselt, Vaartstraat 14,
tel. 011 23 14 89
Leuven, J.P. Minckelersstraat 29,
tel. 016 29 97 84
Mechelen, O.L. Vrouwstraat 6,
tel. 015 41 02 34
Roeselare, Delaerestraat 16,
tel. 051 24 35 11
Turnhout, Warandestraat 97,
tel. 014 42 15 13

Ook dit jaar zijn er weer bivakpostkaarten. Een pakket van 30 kaartjes kost € 4. Er zijn pakketjes met 30 dezelfde kaarten, en een assortimentpakket.

Met je lidkaart krijg je op alle creamix-artikelen 20% korting!

*Als Chiro wiskunde was, dan was Chiro een verzameling van fijne momenten en veel lachen.
Als Chiro lichamelijke opvoeding was, was Chiro een beweging vol bewegingen.
Als Chiro de rockacademie zou zijn, dan is Chiro één zangfestijn.
Als Chiro zou samenwerken met de politie, dan is Chiro een bad vol verantwoordelijkheid dragen.
Als Chiro een circus is, is Chiro een feest: zot, belachelijk doen, verkleden en in de belangstelling staan.
Als Chiro een café zou zijn, dan is Chiro een jeugdbeweging vol vrienden en mensen
waarbij je je goed in je vel voelt.
Als Chiro een kindercrêche zou zijn, dan is Chiro iets vol kinderen voor wie je je wil engageren,
en die je wil entertainen.*

*Maar Chiro is Chiro en is alles bij elkaar, het is net dat wat het zo leuk maakt.
Op vrijdag in de eerste plaats samen zijn met vrienden en werken als ploeg!
Op zondag sta je er voor je chirokindjes. En dat is wat Chiro tot Chiro maakt!*

JB